NATIONALE BANK VAN BELGIË

ALGEMEENE VERGADERING

DER

AANDEELHOUDERS VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

OP 29 FEBRUARI 1932

VERSLAG

VAN DEN GOUVERNEUR, IN NAAM VAN DEN REGENTENRAAD,

over de verrichtingen tijdens het jaar 1931

EN

VERSLAG VAN HET COLLEGE DER CENSOREN

BRUSSEL
DRUKKERIJ DER NATIONALE BANK VAN BELGIË

1932

VERSLAGEN

Dienstjaar 1931

NATIONALE BANK VAN BELGIE

VERSLAG

van den Gouverneur, in naam van den Regentenraad,

over de verrichtingen tijdens het jaar 1931.

MIJNE HEEREN,

Algemeene toestand.

Bij de depressie, die over de geheele wereld sedert 1929 de economische bedrijvigheid geleidelijk verlamde, is zich in den loop van het jaar een zeer ernstige financieele crisis komen voegen.

De bankmoeilijkheden in den loop der maand Mei in Centraal Europa ontstaan, kenmerkten den aanvang dezer crisis.

Onmiddellijk deed zich daarvan den weerslag gevoelen in het Duitsche bankwezen, dat vooral in evenwicht gehouden werd door de bestendigheid der kredieten op korten termijn, rijkelijk door het meerendeel der internationale geldmarkten aan Duitschlands handel en nijverheid toegestaan.

Spijts het moratorium der oorlogs-en herstelschulden op het moedig en helderziend initiatief van den heer Hoover, President der Vereenigde

Staten van Amerika genomen, ondanks de verdere hulp door de centrale banken van Londen, Parijs en New-York op aandringen van de Bank voor Internationale Regelingen aan de Reichsbank verleend, moest, in de eerste dagen van Juli, tengevolge van massale terugvorderingen van kapitalen, een der belangrijkste bankhuizen van Berlijn zijn loketten sluiten. Zonder verwijl werden in dit land uiterst strenge schikkingen uitgevaardigd om den biljettenomloop evenals den uitvoer van kapitalen zooveel mogelijk te beperken, ten einde aldus den goudstand van de emissiebank op peil te houden. Onmiddellijk werden overeenkomsten afgesloten met de crediteurbanken, schuldeischers van de Duitsche markt op korten termijn, die aan deze pogingen steun gaven. Door de aldus getroffen maatregelen bleef de mark aan het goud verbonden en konden de Duitsche banken, hun bedrijvigheid die een oogenblik verlamd was geweest, hervatten.

Maar een veel ernstiger gebeurtenis zou zich voordoen.

Ondanks een aanzienlijk krediet door de Banque de France en door de Federal Reserve Bank van New-York aan Engeland verleend, ondanks een leening opgenomen door de Britsche Schatkist in de Vereenigde-Staten en in Frankrijk, zag Groot-Brittanië zich, op 21 September 1931, genoodzaakt het inwisselen van het pond sterling tegen goud te schorsen.

De zoo bij uitstek internationale munt, een van de weinige der bij den oorlog betrokken Europeesche Staten, die na de wereldramp haar vroegere pariteit had herwonnen, hield op, althans tijdelijk, goudmunt te zijn.

Kort daarop zagen de Scandinaafsche Staten insgelijks af van den gouden standaard, en enkele weken later volgde Japan. Het onheil werd niet algemeen en talrijke landen welke op economisch gebied een belangrijke rol spelen, zooals Frankrijk, de Vereenigde-Staten van Amerika, Italië, Nederland, Zwitserland, België en andere, behielden een op goud gesteunde munt.

Munt en wissel-portefeuille

Deze rampspoedige gebeurtenissen waren natuurlijk slechts van aard om de malaise te vergrooten waaronder handel en nijverheid in al de landen sedert lange maanden gebukt gaan. Het krediet werd geweldig

ingekrompen; de reeds zoo laag gedaalde prijzen vielen nog lager en de kapitalen, beducht voor de toekomst, vloeiden in massa naar de markten, die in mindere mate door de moeilijkheden van het oogenblik getroffen waren.

Te midden dezer financieele gebeurtenissen bleef het vertrouwen in de Belgische munt ongeschokt. De volgende tabel, die een beknopt overzicht geeft van de werkzaamheid van onze instelling in den loop van het jaar 1931, toont duidelijk de stevigheid van onzen toestand.

Maanden	Papieren omloop	Loopende rekeningen met kredietsaldi	Totaal van de verbintenissen op zicht	« Goud » in kas	Wissels en beschikbaarheden «goud» op het buitenl[d]	Totaal van het in-kas goud en goudwaarden	Verhouding % van het goud-in-kas tot de verbintenissen op zicht in hun geheel	Verhouding % van het totaal in-kas goud en deviezen tot de verbintenissen op zicht in hun geheel
	Maandelijksche gemiddelden in duizenden frank							
Januari .	16.122.883	1.111.391	17.234.274	6.869.760	4.581.184	11.450.944	39,86	66,44
Februari .	16.080.021	972.209	17.052.230	7.043.075	4.477.726	11.520.801	41,30	67.56
Maart . .	15.987.600	1.198.631	17.186.231	7.149.401	4.555.432	11.704.833	41,60	68,11
April . .	16.208.141	918.312	17.126.453	7.212.849	4.522.136	11.734.985	42,12	68,52
Mei . . .	16.115.045	827.766	16.942.811	7.233.605	4.334.085	11.567.690	42,69	68,27
Juni. . .	16.036.969	843.838	16.880.807	7.184.229	4.303.534	11.487.763	42,56	68,05
Juli . . .	16.594.200	936.872	17.531.072	7.377.051	4.472.278	11.849.329	42,08	67,60
Augustus .	16.692.638	1.376.879	18.069.517	7.896.963	4.142.302	12.039.265	43,70	66,63
September	16.895.171	1.405.212	18.300.383	9.207.810	3.051.636	12.259.446	50,23	66,99
October .	17.916.260	1.264.211	19.180.471	12.725.051	—	12.725.051	66,34	—
November.	17.367.518	1.491.184	19.358.702	12.789.855	—	12.789.855	66,07	—
December.	17.945.865	1.510.695	19.456.560	12.770.003	—	12.770.003	65,63	—

Het totaal der goudwaarden onzer reserves klom van fr. 11.157.489.000 op 25 December 1930 tot fr. 12.751.477.000 op 25 December 1931, dat is een verhooging van fr. 1.593.988.000. Voor het grootste gedeelte dagteekent deze aangroei van af einde Juli. Van af dit tijdstip weerspiegelt zich ook de zwakheid der vreemde valuta's, die het meest door de financieele crisis getroffen waren, door een overeenstemmende vastheid van den belga. Uit onderstaande tabel blijkt de voordeelige wisselkoers van ons geld gedurende het verloopen dienstjaar.

MAANDEN	NEW-YORK (kabel) 1 $ = 7,19193 b. al pari	LONDEN 1 £ = 35 b. al pari	AMSTERDAM 100 G. = 289,086 b. al pari	BERLIJN 100 Mk. = 171,321 b. al pari	PARIJS 100 fr. = 28,177 b. al pari	GENEVE 100 Fr. = 138,77 b. al pari
Januari. .	7,1721	34,819	288,54	170,51	28,121	138,85
Februari .	7,1717	34,846	287,89	170,50	28,112	138,39
Maart . .	7,1795	34,881	287,82	170,94	28,100	138,16
April . .	7,1911	34,948	288,69	171,25	28,119	138,50
Mei . . .	7,1865	34,956	288,76	171,08	28,109	138,60
Juni . .	7,1805	34,934	288,96	170,43	28,119	139,29
Juli . . .	7,1677	34,818	288,65	170,05	28,096	139,22
Augustus .	7,1750	34,849	289,26	—	28,119	139,81
September	7,1806	32,597	288,97	—	28,188	139,95
October .	7,1425	27,781	288,92	166,41	28,123	140,02
November	7,1912	26,710	289,22	170,56	28,189	139,90
December.	7,1903	24,214	289,43	169,85	28,201	140,08

Onze biljettenomloop klom van fr. 15.817.782.000 op 25 December 1930 tot fr. 18.015.354.000 op 25 December 1931, zijnde een vermeerdering van fr. 2.197.572.000. Deze vermeerdering nam aanvang tegelijk met de Duitsche crisis en nam beslist toe van af 21 September 1931, datum waarop Engeland den gouden standaard opgaf. Deze laatste gebeurtenis had trouwens een dubbelen weerslag op onze geldmarkt : eenerzijds aanbrenging van gelden die onzen goudvoorraad kwamen opvoeren, en anderzijds groote uitbreiding van onze discontoverrichtingen, door het feit dat de Belgische banken noodgedwongen, voor een zeker deel, de kredieten door vreemde financieele instellingen aan onze ondernemingen toegestaan, overnamen. Deze overigens geheel normale verschijnselen moesten natuurlijk invloed hebben op den omloop van de biljetten, dewelke nog verder toenam tengevolge van het duidelijk waar te nemen thesauriseeren der briefjes, dat zoowel voor de publieke als voor de particuliere belangen schadelijk is.

Het verlaten van den gouden standaard door Groot-Brittanië geeft hier aanleiding om aan te toonen hoezeer de goudpolitiek sinds jaren door onze instelling gevolgd, aan de hoogste belangen van het Land beantwoordt.

Van af 22 September 1931 en ingevolge het recht dat de Bank zich

had verzekerd bij haar vreemde correspondenten in zake mobilisatie van haar deviezen, voerde zij haar goudvoorraad op : n. l. van fr. 8.129.900.000 tot fr. 12.460.504.000. Zij vormde aldus tegenover den biljettenomloop, een uitsluitend in metaal bestaande dekking zoodat te midden van de huidige moeilijkheden de belga mag aanzien worden als een van de hoogst gedekte munten van de wereld.

Ongerekend de deviezen, die aldus in goud werden omgezet, bezit onze Instelling op de markt van Londen nog een bedrag van 12.643.079 pond sterling.

In aanmerking nemend de rol door de Engelsche munt in den wereldhandel gespeeld en meer bijzonder in onzen uitvoer, was zulk bedrag niet abnormaal. In dit opzicht was overigens onze politiek in overeenstemming met de bepalingen der conventie van 18 October 1926, welke ten doel had de ons afgedragen deviezen, dewelke uit de stabilisatieleening voortspruiten en in ons inkasso gekomen waren, ten bate van den Staat winstgevend te maken. Uit welbegrepen solidariteitsgevoel met de internationale markten en in volkomen verstandhouding met den Minister van Financiën, onthielden wij ons daarenboven van elke handeling die voor de Londensche markt schadelijke gevolgen zou hebben gehad

Den 23n September 1931, dus onmiddellijk na de Engelsche munterisis, werd aangaande bovenbedoeld pondenbezit een overeenkomst gesloten met den Staat. Luidens deze overeenkomst, die overigens volledig met de bestaande akkoorden overeenstemt, handhaaft de Bank in haar boeken, dit pondenbezit tegen koopprijs, terwijl de Staat borg blijft voor de dekking van het koersverschil en dit laatste gedelgd wordt door kapitaliseering van de inkomsten van gezegd bezit.

Onlangs heeft de Regeering een wetsontwerp neergelegd houdende goedkeuring van een nieuwe conventie die de aanneming omvat van maatregelen waardoor eenerzijds de vertegenwoordiging van het koersverlies wordt voorzien door middel van staatsobligatiën op korten termijn, en anderzijds toelating gegeven wordt tot beter rendeerende plaatsingen

van de door ons pondenbezit vertegenwoordigde kapitalen. Ter bespoediging der amortisatie van het koersverschil heeft de Bank, van haren kant, toegestemd daartoe bij te dragen met een storting van zestig millioen frank, hetwelk zij zich verbindt te betalen te beginnen einde 1933, met jaarlijksche afkortingen van minstens tien millioen frank.

De tekst van beide overeenkomsten evenals die van het wetsontwerp bevindt zich onder de bijlagen aan onderhavig verslag.

De aldus genomen schikkingen verzekeren de stevigheid van het activa dat tot waarborg onzer geldmunt dient en zulks niettegenstaande zulke ernstige en onverwachte gebeurtenissen.

*
* *

Discontopolitiek

Onze politiek van kredietverleening stond in de huidige conjunctuur gansch onder het teeken om genoegzaam vlottende middelen bij onze instelling te behouden, ten einde gemakkelijk in al de bijzondere noodwendigheden die het gevolg zijn van een hevige crisisperiode te kunnen blijven voorzien en eveneens aan de onvermijdelijke opvorderingen te beantwoorden wanneer bij het eindigen van de internationale moeilijkheden, de kapitalen naar het buitenland belegging zullen zoeken.

Niets zou gevaarlijker zijn, in de huidige omstandigheden, zooals wel eens wordt aangeprezen, stelselmatig kredieten toe te kennen, die feitelijk immobilisaties zouden daarstellen.

Overdreven en onbezonnen toekennen van kredieten ontwricht het bankmechanisme : het brengt geen verzachting van de crisis maar verergert deze en doet ze langer duren.

Gedurende geheel het afgeloopen dienstjaar hebben wij onze discontorente op 2 1/2 °/₀ kunnen behouden; dit peil, vastgesteld op 1 Augustus 1930, is buitengewoon laag. Ondanks de aldus aan de ondernemingen verschafte faciliteiten, is tengevolge van de verslapping der zaken onze portefeuille tijdens het eerste halfjaar, een weinig teruggeloopen; kort nadien sloeg echter de toestand om ten gevolge van de eerst in Duitsch-

land, daarna in Engeland losgebarsten financieele crisis en werd er op grooter schaal gebruik gemaakt van herdisconteering. Dit verschijnsel gaf ons aanleiding het voorbeeld te volgen van het meerendeel der andere emissiebanken en ons disconto te verhoogen; thans bedraagt het 3 1/2 °/₀.

*
* *

Terugbetaling van het saldo der Staatsschuld.

Overeenkomstig de conventie van 17 October 1930 (1) droeg in het boekjaar 1931, de Staat het saldo van zijn schuld verder af, zoodat op den dag van heden het bedrag van die schuld van fr. 2.000.000.000 naar fr. 1.440.000.000 is teruggevoerd. Dit laatste saldo bestaat uit Staatstitels die gemobiliseerd kunnen worden.

*
* *

Effectenmarkt

Al de effectenmarkten werden door de financieele crisis geweldig geschokt. De sterke inkrimping van het krediet, waardoor deze crisis zich kenmerkte, had massa verkoopen van fondsen tot gevolg die geweldig op de koersen drukten. Onze plaatselijke markt ontkwam niet aan deze algemeene tendentie, zooals overigens blijkt uit de volgende tabel der beursnoteeringen van Brussel sedert 1928.

Index van de Brusselsche Beurs

Effecten met veranderlijk inkomen
Basis : 3 Januari 1928 = 100

MAANDEN	1928	1929	1930	1931
Januari . . .	100	108	76	55
Februari. . .	107	117	77	56
Maart. . . .	106	114	67	62
April	121	113	74	58
Mei	125	105	76	53
Juni	124	102	72	45
Juli	115	98	67	54
Augustus . .	103	100	64	48
September . .	119	104	63	43
October . . .	114	91	62	40
November . .	110	87	53	39
December . .	107	77	57	34

(1) Zie het verslag over het jaar 1930 (bl. 13 en volgende).

In vergelijking met het index-cijfer van Mei 1928, toen de noteeringen hun hoogtepunt bereikten, bedraagt de waardevermindering der fondsen met veranderlijke rentabiliteit thans 72,80 °/₀. De koersdaling nam toe van af de maand April. Een lichte en kortstondige opleving volgde in Juli op de moratoriumproclamatie van President Hoover. Toen de Engelsche crisis losbrak moest te Brussel, door de groote banken, een steunsyndikaat worden opgericht om te voorkomen dat de markt door paniek zou worden aangegrepen.

Het valt niet te betwijfelen of de buitengewoon hevige en langdurige depressie, en den vaak zeer nijpenden geldnood hebben het ontmoetigd publiek aanleiding gegeven de beste fondsen voor prijzen te verkoopen die niet overeenstemmen met de intrensieke waarde van gezonde ondernemingen, waarvan de toekomstmogelijkheden volkomen intact zijn gebleven.

De effecten met vaste rente boden beteren weerstand. Niettemin werden in de jongste maanden hun koersen beïnvloed door gedwongen buitenlandsche verkoopen en daalden tot een kapitalisatiepeil waarvan kan gezegd worden dat, evenals vóór enkele jaren, onmiddellijk na de munthervorming, zij heden een hoogst aantrekkelijke geldbelegging zijn.

Uitgifte van nieuwe aandeelen verminderde nog aanzienlijk in den loop van het afgeloopen jaar. Obligatieuitgiften gingen niet over het totaal van verleden jaar.

Kapitaalsuitgiften

der Belgische en Congoleesche nijverheids- en handelsvennootschappen

(In duizenden frank)

JAREN	Oprichtingen van naaml. vennootsch. en bijwijze van geldschieting op aandeelen	Kapitaals-verhoogingen	Uitgiften van obligatiën	SAMEN
1927	2.678.118	3.371.530	278.575	6.328.223
1928	6.312.470	5.938.630	11.880	12.262.980
1929	7.800.965	6.928.418	236.560	14.965.943
1930	2.424.445	2.054.918	876.962	5.356.325
1931	1.396.938	2.192.956	813.896	4.403.790

Uit de volgende tabel blijkt dat de stortingen bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentkas in 1931 met meer dan één milliard toenamen.

Algemeene Spaar- en Lijfrentkas

(Zuivere spaargelden)

Saldi op het einde van het jaar

JAREN	In duizenden frank	In duizenden goud-frank van vóór den oorlog
1913	1.084.642	1.084.642
1925	2.552.267	627.880
1926	2.693.455	436.950
1927	3.423.616	493.422
1928	4.170.009	600.995
1929	5.433.063	783.030
1930	7.653.177	1.103.000
1931	8.863.777 (*)	1.277.475 (*)

(*) Voorloopig cijfer einde December.

De toestand van onze groote spaarinstelling is dus gedurende het afgeloopen boekjaar nog merkelijk verbeterd. De crisis had voor haar geen ongunstigen weerslag. Het bedrag waarmede de particuliere stortingen de terugbetalingen overtroffen, is, ofschoon een weinig minder dan het vorige jaar, toch nog zeer aanzienlijk.

Spaarboekjes (particuliere) op de Algemeene Spaar- en Lijfrentkas

Jaarlijksch overschot van de stortingen op de terugbetalingen
(in duizenden frank)

In 1926	42.458
In 1927	613.692
In 1928	590.618
In 1929	1.065.644
In 1930	1.976.078
In 1931	1.216.555 (*)

(*) Voorloopig bedrag einde December.

Bedrijvigheid van het Land op Nijverheids- Handels- en Landbouwgebied.

De beperking der afzetgebieden, als gevolg van de merkbare verscherping van het protectionisme, de aanhoudende daling der prijzen naast de wantoestanden, die op munt-en financieel gebied in tal van landen

heerschen, gaven in 1931 nog aanleiding tot nadeeliger gevolgen van de crisis, waarvan we reeds in ons vorig verslag gewag maakten.

De inzinking der groothandelsprijzen heeft zich nog voortgezet. Thans staan die prijzen 17 % beneden hun vooroorlogsch peil. Van 661 in Januari 1931 viel hun indexcijfer op 573 in December. Voor den kleinhandel, die langen tijd aan de prijsdaling weerstand bood, is het indexcijfer onder de ongunstige conjunctuur ook sterk achteruitgegaan. Van 846 in Januari viel het op 764 in December, dat is een vermindering van ongeveer 10 %.

Index der prijzen

Basis : April 1914 = 100

MAANDEN	1929		1930		1931	
	Groothandel	Kleinhandel	Groothandel	Kleinhandel	Groothandel	Kleinhandel
Januari . .	867	856	808	895	661	846
Februari .	865	859	791	890	658	825
Maart. . .	869	862	774	879	660	811
April. . .	862	860	777	870	652	808
Mei . . .	851	864	774	867	640	803
Juni . . .	848	867	750	866	642	798
Juli . . .	858	871	739	869	635	789
Augustus .	850	879	729	872	616	787
September .	846	889	712	874	597	786
October . .	838	894	705	875	591	781
November .	834	897	693	872	584	776
December .	823	897	679	859	573	764

De waardevermindering van het Engelsch pond en de tolmaatregelen door de Engelsche Regeering genomen, kwamen de moeilijkheden van onzen afzet in den vreemde nog bezwaren. Deze moeilijkheden zullen dus door onze zakenleiders dienen overwonnen te worden.

De cijfers betreffende den handel met het Buitenland toonen een duidelijken achteruitgang aan. Deze is intusschen grooter voor den invoer dan voor den uitvoer. Hoofdzakelijk is dit het gevolg omdat onze

invoer voornamelijk bestaat uit grondstoffen, welker prijzen in veel grootere mate gedaald zijn dan die van de afgewerkte produkten die het overwegend deel van onzen uitvoer uitmaken. Daarenboven staat het vast dat de handelshuizen hun warenvoorraad zoeken te verminderen, terwijl anderzijds bijzondere omstandigheden, zooals het toenemen der bestellingen van uit zekere landen waar protectionistische maatregelen worden voorbereid, den achteruitgang van den uitvoer tijdelijk hebben vertraagd. Deze verschillende factoren verklaren dat de verhouding van den uitvoer tot den invoer geklommen is van 84,23 °/₀ in 1930 tot 96,96 °/₀ in 1931, dat is een verhooging van 12,73 °/₀.

Deze cijfers zijn voorzeker belangwekkend, doch het zou gewaagd zijn daaruit bepaalde gevolgtrekkingen af te leiden.

Buitenlandsche Handel

van het Belgisch-Luxemburgsche Economisch Tolverbond

TIJDPERKEN	Invoer	Uitvoer	Verhouding percentsgewijze van den uitvoer tot den invoer
	Waarden in duizenden frank		
Jaar 1926	23.062.814	19.998.676	86,71
» 1927	29.138.507	26.696.614	91,62
» 1928	32.060.472	30.954.440	96,55
» 1929 (*)	35.510.747	31.865.430	89,73
» 1930 (*)	31.047.016	26.151.571	84,23
» 1931 (*)	23.964.359	23.235.797	96,96
1931			
Januari	2.063.033	1.764.179	85,51
Februari	1.971.074	2.000.927	101,51
Maart	2.308.772	2.158.464	93,49
April	2.233.098	2.023.752	90,63
Mei	2.110.512	1.860.546	88,16
Juni	2.002.380	2.029.365	101,35
Juli	1.986.302	1.954.095	98,38
Augustus	1.856.797	1.773.467	95,51
September	1.943.644	2.002.062	103,01
October	1.957.132	1.955.077	99,89
November	1.821.378	1.818.911	99,86
December	1.727.468	1.640.656	94,97

(*) Voorloopige cijfers.

De verslapping in de bedrijvigheid van de Antwerpsche haven, bevestigt hetgeen wij hierboven, aangaande de beweging in ons internationaal ruilverkeer, deden opmerken.

Beweging van de Haven van Antwerpen

JAREN	Aantal binnengeloopen schepen	Tonnenmaat in duizenden
1913	7.056	14.147
1926	11.599	22.795
1927	11.418	23.491
1928	11.333	23.605
1929	11.582	24.327
1930	11.002	23.465
1931	10.559	22.388

De volgende tabel geeft een algemeen overzicht van den gang van de nijverheidsproductie van ons land in 1931.

Nijverheidsproductie van België
(In tonnen)

Jaren	Kolen	Gietijzer	Ruw staal	Ruw zink	Gesponnen katoen	Wollen voorbereiding Verviers en Dison	Koper uit Congo
1913	22.841.590	2.484.690	2.404.780	204.228	45.400(1)	27.578	7.407
1925	23.133.160	2.541.430	2.343.850	174.271	55.450	26.995	90.104
1926	25.319.570	3.399.260	3.289.420	190.020	59.150	29.866	80.639
1927	27.573.550	3.751.400	3.604.820	201.630	65.050	40.770	88.181
1928	27.542.780	3.905.320	3.820.910	208.020	74.300	41.057	112.837
1929	26.931.460	4.095.940	4.011.180	201.380	68.800	39.525	135.000
1930	27.405.560	3.393.540	3.270.680	176.000	61.250	30.144	140.000
1931	27.035.270	3.231.680	3.056.450	130.000 (3)	25.400 (2)	28.557	—

(1) Van 1 September 1912 tot einde Augustus 1913; (2) Eerste halfjaar; (3) Benaderend cijfer.

In het eerste halfjaar deed zich op de metaalmarkt een lichte verbetering gevoelen. Ongelukkig echter hield deze niet aan en voor onze staalfabrieken verergerde de toestand nog op het einde van het dienstjaar ten gevolge van de Engelsche muntcrisis.

De steenkolenmijnen ondervonden den weerslag van de industrieele crisis. Daarenboven hadden ze nog te lijden van de vreemde concurrentie en de tolmaatregelen door het meerendeel der omringende landen genomen. De voorraden bedroegen einde December 1931, 3.543.030 ton, een cijfer dat in het verleden nog nooit werd bereikt.

De machinebouwnijverheid klaagt over gemis aan bestellingen. Terwijl de uitvoer hoe langer hoe moeilijker wordt, vermindert ook het vermogen van onze binnenlandsche markt. De pas gedane bestellingen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen brachten daaraan eenige verbetering.

In de glasblazerijen bleef de bedrijvigheid dezelfde als die van het vorig jaar. Daarentegen nam de depressie toe in de spiegelglasindustrie. De uitschakeling van talrijke afzetgebieden, uit hoofde der verhoogde tóltarieven, dwong de fabrieken tot nog grooter productiebeperking. Intusschen werd door dezen tak van nijverheid geen enkel middel verwaarloosd om aan de ongunstige tijdsomstandigheden het hoofd te bieden en verwezenlijking van zijn verder programma van onderlinge verstandhouding bij verkoopen, technische reorganisatie en concentratie, werd doorgedreven.

De textielindustrie is nog steeds geweldig gedrukt.

De landbouwcrisis, waaronder de geheele wereld lijdt, duurt nog steeds voort. In onze gewesten breidde zij zich in 't bijzonder uit ten gevolge van de beschermende rechten en van de contingenteeringsmaatregelen door bijna al de invoerlanden genomen. De kleine en gemiddelde cultures, zoowel als de groote, bevinden zich thans in een uiterst moeilijken toestand. Ten gevolge van den aanhoudenden ongunstigen verkoop van trekpaarden, nam de fokkerij fel af. De moeilijke afzet van dierlijke- en tuinbouwproducten, alsmede het verminderen van den graanaanbouw, hebben de markt ontwricht. De uitvoer van eieren, die sedert enkele jaren zulke hooge vlucht had genomen, hield, in 1931, voor wat het volume betreft, stand, doch de prijzen waren merkelijk lager. Ook de groententeelt is zwaar beproefd. De Engelsche markt, die voor onze groenten- en fruithandelaars een afzetgebied van eersten rang was, is thans gedeeltelijk gesloten ten gevolge van de munterisis en de protectionistische maatregelen.

De moeilijkheden waarin zich onze landbouwondernemingen bevinden, brachten vermindering in het verbruik van kunstmest, zoodat de chemische industrie de nadeelige gevolgen, inzonderheid voor wat de productie van stikstof betreft, ondervond. De lage prijzen waaraan thans wordt verhandeld, verwekken meer vraag op de binnenlandsche markt.

De bedrijvigheid der steengroeven, cementfabrieken en steenbakkerijen leed eveneens onder den drukkenden invloed van de slapte in de bouwnijverheid en onder de beperking der uitvoermogelijkheden.

Het electriciteitsbedrijf zette zijn pogingen voort om kost- en verkoopprijs zooveel mogelijk te verlagen, met het gevolg van een grooter verbruik zoodat het dezen tak van onze nijverheid betrekkelijk goed gaat.

De volgende tabel toont aan dat sedert verleden jaar het warenvervoer per spoor niet zoo heel veel achteruitging.

Goederenvervoer

Maandelijksche gemiddelden

JAREN	Aantal wagons geleverd voor belast vervoer bij het vertrek uit Belgische stations	Aantal totale tonnen 1 = 1.000	Aantal totale km. tonnen 1 = 1.000	Aantal tonnen per trein	Aantal gebruikte tonnen per bruto getrokken ton
1927	452.782	6.386	655.833	246,5	0,3679
1928	490.573	6.783	650.687	262,3	0,3671
1929	518.112	7.359	699.000	263,0	0,3694
1930	475.997	6.633	595.000	247,6	0,3502
1931	430.855	5.881 (*)	510.000 (*)	239,5 (*)	0,3414 (*)

(*) Gemiddeld getal der 11 eerste maanden.

De statistieken aangaande de arbeidsmarkt wijzen op verscherping van den stand der werkeloosheid.

Verzekerden in staat van werkeloosheid

Gemiddeld getal werkeloozen op 100 verzekerde arbeiders

Jaren	Volslagen werkeloos	Werkeloos bij poozen
1926	1,45	2,68
1927	1,81	3,88
1928	0,93	3,54
1929	1,32	2,98
1930	3,59	7,89
1931	10,90	16,77

Anderzijds heeft onze arbeidersbevolking, inziende dat haar levensbelangen innig verband houden met de instandhouding van 's Lands nijverheid en handel, met veel gezond verstand in een nieuwe regeling van de loonen toegestemd ten einde onze ondernemingen in staat te stellen de productiekosten aan de nieuwe internationale concurrentieverhoudingen aan te passen.

*
* *

Bankwezen

In het bankwezen blijft de toestand bevredigend. De financieele crisis kon onze groote kredietinstellingen niet doen wankelen. Hun te goed op de landen, die thans in moeilijkheden verkeeren, is niet zeer aanzienlijk. Vreemde deposito's en kredieten komen geenzins voor onder hun hulpbronnen, die met de noodige omzichtigheid beheerd worden. Dit zijn werkelijk geruststellende factoren.

*
* *

Onze Kolonie

De oplossing van de hevige crisis, dewelke de koloniale economie teistert, werd in den loop van het verleden dienstjaar verder voortgezet. De gebiedende noodzaak om de algemeene onkosten te besnoeien ten overstaan van den nadeelingen verkoop en de vermindering van de koopkracht der inlandsche bevolking, gaf aanleiding tot afvloeiing van personeel. Sommige ondernemingen zagen zich gedwongen hun bedrijf stil te leggen. De crisis treft hoofdzakelijk die takken van de koloniale economie, welke nog in het beginstadium van hun ontwikkeling zijn, of die waarvan de expansie al te haastig is gegaan. Dit is het geval voor talrijke landbouw- en handelsondernemingen. De mijnen, al lijden ze eveneens onder de verlaging van de wereldprijzen, blijven daarentegen volkomen hun levenskracht behouden.

Deze stand van zaken geldt niet alleen voor Congo. Men ziet hetzelfde gebeuren in de oudste en rijkste koloniën. Voor de toekomst van ons prachtig koloniaal rijk behoeft men zich dus niet ongerust te maken.

*
* *

Besluit.

Indien men de gevolgen der huidige crisis vergelijkt met hier en elders, dan zal men moeten toegeven, dat België er in geslaagd is krachtdadig het hoofd te bieden aan de ongustige conjunctuurinwerking.

Het is inderdaad onbetwistbaar dat ons economisch organisme minder dan eenig ander door de wereldschokkende gebeurtenissen getroffen werd.

Met behulp van haar wonderbaar aanpassingsvermogen, tracht het meerendeel van onze groote ondernemingen met alle macht de hinderpalen uit den weg te ruimen, die nog dagelijks voor onzen buitenlandschen handel oprijzen.

Dergelijke toestand legt de beteekenis uit van 's Lands voortreffelijk krediet.

De staatsfinanciën hebben stellig onder de crisis geleden, doch de Regeering heeft onlangs nog met nadruk bevestigd dat ze besloten was het evenwicht van haar begrooting te handhaven, en de schatkistproblemen, die voor haar oprijzen, naar de grondbeginselen van een gezond beheer op te lossen. Dit zijn de beste waarborgen voor de stabiliteit van de munt en de financiën van een land. Onder dit opzicht is het noodzakelijk de uitgaven in overeenstemming te brengen met de inkomsten van het Land en de grootste voorzichtigheid te betrachten ten aanzien van leeningen. Indien deze wijze grondbeginselen toegepast worden, dan kan de toekomst zonder vrees tegemoet worden gezien. Het is nog niet mogelijk den duurtijd van de storing der zaken te voorzien. De terugkeer tot den bloeitijd zal geleidelijk geschieden. Wij zijn vast overtuigd dat het herstel van den gouden standaard in de landen met onvaste munt, een eerste vereischte is tot heropleving van de internationale bedrijvigheid.

* * *

Het huidige verslag vermeldt de beweging in en de resultaten van de verrichtingen tijdens het dienstjaar 1931, gaande over het tijdstip van 26 December 1930 tot 25 December 1931 (1).

Kapitaal.

Op 25 December 1931, waren de 200.000 aandeelen, die het kapitaal der Bank vormen, verdeeld als volgt :

Ingeschreven aandeelen	28.197
Aandeelen aan houder	171.803
	200.000

De 28.197 op naam ingeschreven aandeelen waren het bezit van 355 personen waarvan 191 er ten minste 30 bezaten (art. 78 der statuten).

Rentestand

Het disconto, dat sedert 1 Augustus 1930 op 2,5 °/₀ stond, onderging in 1931 geen verandering (2).

Naar gelang van den toepassingsduur is in 1930 het disconto van de accepten gemiddeld 2,95 °/₀ geweest. In 1931 was het 2,50 °/₀.

Disconto.

Het bedrag der effecten op België gedisconteerd in 1931 beliep	fr.	9.453.789.437,49
In 1930.	»	11.614.350.782,33
Dus verschil in minus voor 1931.	fr.	2.160.561.344,84

(1) Uitzondering wordt gemaakt voor de verrichtingen der verrekeningskamers en voor de ontvangsten en uitgaven voor rekening der Schatkist; dienaangaande komt de bedoelde periode overeen met het burgerlijk jaar.

(2) Die voet is deze der accepten. De tarieven toepasselijk op de andere effectensoorten die tot disconto worden toegelaten, werden op dezelfde data gewijzigd; op 25 December 1931 was het geldend percent :

voor de accepten	2,5 %
» warrants	2,5 %
» wissels zonder accept met domicilie in een bank	2,5 %
» » » en voor de promessen	3 %
» de coupons van Belgische leeningen van niet meer dan op 100 dagen	2,5 %

Het getal effecten op België gedisconteerd in 1931 bedraagt 1.481.825
Dat zelfde getal in 1930. . . . . 1.582.368
Dus verschil in minus voor 1931 . . . . . 100.543

De disconto-kantoren hebben :
687.798 effecten gedisconteerd voor . . . . fr. 4.134.479.780,30
Ons bijhuis te Antwerpen :
158.440 effecten voor . . . . . » 2.993.062.816,04
Brussel :
635.587 effecten voor . . . . . » 2.326.246.841,15

Van het volle bedrag der effecten op België, vertegenwoordigen de verrichtingen der diskonto-kantoren 43,73 t. h. tegen 47,33 t. h. in 1930
die van het bijhuis . . . . . 31,66 » » 28,06 » »
die van Brussel . . . . . 24,61 » » 24,61 » »

De effecten betaalbaar te Brussel beloopen. . fr. 2.198.629.180,48
» » te Antwerpen en in de steden met agentschap » 6.449.829.992,13
» » in de plaatsen met post. » 805.330.264,88

De gemiddelde looptijd der gedisconteerde effecten is ongeveer 66 dagen.

De effecten op België zijn verdeeld als volgt :
325.837 accepten . . . . . fr. 3.992.323.492,32
113.625 niet-accepten met domicilie in een bank » 484.838.463,14
1.039.548 » en promessen . . . » 2.966.613.057,63
555 verrichtingen van koop en verkoop . . » 462.918.350,50
2.260 » op warrants . . . . . » 1.547.096.073,90

Het gemiddeld bedrag der accepten en domicilieeringen in banken, dat in 1930 fr. 14.425,60 was, is in 1931 fr. 10.190,— geweest, en dat van de niet-accepten, hetwelk fr. 2.667,60 beliep in 1930, is fr. 2.850,— geweest in 1931.

De gemiddelde vervaltijd der aan het minimum percent gedisconteerde effecten is ongeveer 66 dagen in 1931, tegen 65 in 1930; die van de niet-accepten en promessen is ongeveer 64 dagen in 1931, tegen 59 in 1930.

Voor het geheel der disconto-verrichtingen komt de gemiddelde disconto-voet op 2,65 t. h.

Indien bij de gedisconteerde effecten op België de 61.000 op het buitenland, voor eene som van fr. 21.132.074.302,27, gevoegd worden, merkt men dat, in 1931, de portefeuille ontvangen heeft 1.542.825 effecten voor een som van fr. 30.585.863.740,36.

Geweigerde handelseffecten

In 1931 heeft de Bank 674 effecten geweigerd, omdat ze niet beantwoordden aan de statutaire voorschriften. Die effecten vertegenwoordigden een kapitaal van . . . . . fr. 7.114.315,24

en waren verdeeld als volgt :

cedenten te Brussel	568 effecten,	voor fr.	6.214.465,23
» » Antwerpen . . .	10 effecten	» »	335.711,61
» in disconto-kantoren . .	96 effecten	» »	564.138,40

Disconto opbrengst

De netto opbrengst van het disconto van effecten op België en op het buitenland bedroeg, voor het dienstjaar 1931, fr. 88.926.376,37 met de volgende onderverdeeling :

1° Opbrengst van het disconto der Belgische waarden	fr. 36.617.745,34	
Bij die som dient gevoegd het herdisconto op 25 December 1930	» 4.726.546,90	
	fr. 41.344.292,24	
verminderd met :		
a) het herdisconto op 25 December 1931	6.124.819,90	
b) de opbrengst van het disconto boven de 3 1/2 °/₀, die aan den Staat toekomt	nul	
	fr. 6.124.819,90	
Blijft		fr. 35.219.472,34

2° Opbrengst van het disconto der vreemde waarden	fr.	76.536.214,88	
Bij dat cijfer dient gevoegd het herdisconto op 25 December 1930	»	8.557.098,20	
	fr.	85.093.313,08	
verminderd met :			
a) het herdisconto op 25 Dec. 1931	fr.	2.553,15	
b) de opbrengst die aan den Staat toekomt :	fr.	31.383.855,90	
	fr.	31.386.409,05	
Blijft			fr. 53.706.904,03
De volle opbrengst voor het dienstjaar is dus : .			fr. 88.926.376,37

De disconto-kantoren hebben getrokken voor borgblijving, afgezien van de terugbetaalde algemeene onkosten aan de Bank, van 26 December 1930 tot 25 December 1931, fr. 4.436.695,—.

Portefeuille effecten op België en op het Buitenland

De portefeuille staat in de balans van 25 December 1931 voor . . . . . fr. 4.558.392.666,65

Inning van de effecten

In den loop van het jaar 1931 werden er 1.460.427 effecten uit de verscheidene portefeuilles der Bank, ten bedrage van fr. 7.382.893.649,44 ter betaling voorgelegd, te weten :

1° te Brussel : 380.552 effecten voor een kapitaal van . . . . . fr. 1.920.242.047,55

Op dat getal zijn 59.690 effecten, of 15,69 t. h., voor eene som van fr. 215.944.863,68, op den vervaldag onbetaald gebleven : daarvan werden 22.676 effecten, voor een kapitaal van fr. 105.715.772,44, betaald bij den deurwaarder of aan de kas, na protest of registreering (verklaringen).

Er blijven dus over : 37.014 onbetaalde effecten terugbetaald door de cedenten, voor een kapitaal van fr. 110.229.091,24, ttz. 9,73 t. h. van het totaal der wissels en 5,74 t. h. van het kapitaal;

2° Te lande : 559.216 wissels, voor een kapitaal van . . . . . fr. 4.648.952.073,67

Op dit getal zijn 57.270 effecten, dat is 10,24 t. h., voor fr. 207.582.411,94, op den vervaldag onbetaald gebleven; daarvan werden 16,952 effecten voor een kapitaal van fr. 86.230.290,66, bij den deurwaarder of aan de kas, na protest of registreering (verklaringen) betaald.

Er blijven dus over : 40.318 onbetaalde effecten voor een kapitaal van fr. 121.352.121,28, terugbetaald door de cedenten, d. i. 7,21 t. h. van het totaal der wissels en 2,61 t. h. van het kapitaal;

3° door het postbeheer :
520.659 effecten voor een kapitaal van . . . fr. 813.699.528,22

Op dat getal zijn er 38.048 effecten voor een kapitaal van fr. 77.386.365,—, op den vervaldag niet betaald geworden.

Dus hebben de cedenten terugbetaald 7,31 t. h. van het totaal der aan de post ter inning afgegeven effecten, en 9,51 t. h. van het kapitaal dierzelfde effecten :

Totaal : effecten op België. . . . . fr. 7.382.893.649,44

Op 31 December 1930 werden er 59.631 effecten, voor een kapitaal van fr. 102.711.405,50, te Brussel ter betaling aangeboden; ten opzichte van het getal wissels is dit de belangrijkste vervaldag van het jaar.

De onbetaalde wissels, waarvoor men zijn toevlucht tot de cedenten heeft moeten nemen, kunnen verdeeld worden als volgt :

Cedenten te Brussel :

per verklaringen,	21	effect. voor een kapitaal van	fr.	38.674,91
per protesten,	53.570	» »	»	130.509.558,24

Cedenten te lande :

per verklaringen,	45	effect. voor een kapitaal van	fr.	106.168,80
per protesten,	61.744	» »	»	178.313.175,57
Samen. .	115.380	» »	»	308.967.577,52

In totaal vertegenwoordigen zij 7,90 t. h. van het getal en 4,18 t. h. van het bedrag der voor inning afgegeven effecten.

Bijlage *E* geeft het getal en het bedrag aan van de effecten door de titularissen van loopende rekeningen ter inning afgegeven.

Het getal dier effecten bedraagt 517.383 stuks voor een kapitaal van fr. 815.580.240,85.

Voor het tijdvak van 26 December 1930 tot 25 December 1931, heeft het inningsrecht fr. 455.527,36 opgebracht.

Te verzilveren goederen.

Het bedrag der goederen eigendom van de Bank krachtens art. 34 der statuten, staat in de balans van 25 December 1931 voor . . . . . fr. 2.825.729,22

Voorschotten op Staatspapieren

In 1931 werden er tegen verpanding van Staatspapieren, 10 leeningen toegestaan, tot een bedrag van . . . . . fr. 48.500,—

De voorschotten in loopende rekeningen met pand bedroegen . . . . . fr. 5.247.757.130,08

Samen . . fr. 5.247.805.630,08

De op 25 December 1931 nog loopende leeningen bedroegen. . . . . fr. 111.400,—

Het saldo der loopende voorschotsrekeningen was » 297.636.113,05

Samen . . fr. 297.747.513,05

De interesten ontvangen tijdens het dienstjaar 1931 beloopen		fr.	7.672.075,28
Bij dat cijfer dient het herdisconto gevoegd op 25 December 1930		»	112,95
		fr.	7.672.188,23
en er van afgetrokken :			
a) het herdisconto op 25 December 1931 . . . . . fr.	107,90		
b) de opbrengst der leeningen boven 3 1/2 °/₀ aan den Staat toekomende	nul		
		fr.	107,90
Dus is de zuivere opbrengst voor het dienstjaar		fr.	7.672.080,33

De rentabiliteit van de leeningen op Staatspapieren, die sedert 31 Augustus 1930 3 1/2 °/₀ is, heeft, tijdens het dienstjaar 1931, geen wijzigingen ondergaan.

Beweging der kasgelden

De kasbeweging, in 1931, blijkt uit volgende cijfers :

	ONTVANGSTEN	UITGAVEN
Te Brussel . . .	fr. 89.917.367.358,96	fr. 87.736.576.124,06
in de agentschappen	» 124.306.643.230,95	» 120.569.119.551,58
in het bijhuis . .	» 24.323.531.415,08	» 24.242.193.656,10
	fr. 238.547.542.004,99	fr. 232.547.889.331,74(*)

De algemeene beweging der ontvangsten en uitgaven is dus gegaan over	fr. 471.095.431.336,73
In 1930 over	» 508.045.236.488,09
Verschil in minus voor 1931	fr. 36.949.805.151,36

(*) Met bij het kassaldo op 25 December 1930 de ontvangsten te voegen van het dienstjaar 1931 en van het aldus bekomen totaal de betalingen van het dienstjaar af te trekken, bekomt men het kassaldo niet dat men in de balans aantreft.

Het verschil spruit hieruit voort dat de kasbeweging de stukken omvat van de Belgische schuld die de Bank ontvangen of afgeleverd heeft, en dat in de balans, het bedrag van die stukken (in depot gehouden) niet in het kassaldo staat, maar wel onder de rubriek « Thesaurie - Staatspapieren in depot ».

Op 25 December 1930 bedroeg de goudvoorraad fr. 6.772.723.567,55
Op 25 December 1931 bedraagt de goudvoorraad » 12.751.476.607,12

De pasmunt en andere muntsoorten staan in een bijzonderen post in de balans vermeld voor een bedrag van fr. 201.007.541,75.

Loopende rekeningen

De balans der particuliere loopende rekeningen komt in het passief der bankbalans op 25 December 1931 voor met fr. 1.189.934.152,62.

De algemeene beweging der particuliere loopende rekeningen, met inbegrip van die der Algemeene Spaar-en Lijfrentkas en van het Gemeentekrediet, heeft geloopen in 1931 :

te Brussel, over	fr.	161.503.794.652,54
in de agentschappen, over	»	44.416.413.766,07
in het bijhuis (Antwerpen), over	»	21.218.559.398,37
Samen . .	fr.	227.138.767.816,98

In 1930 liep diezelfde beweging der particuliere loopende rekeningen te Brussel, in de Agentschappen en te Antwerpen, over .	fr.	240.425.829.757,59
Verschil in minder voor 1931	fr	13.287.061.940,61

In 1930 was het gemiddeld bedrag van de kredietsaldi	fr.	586.156.000,—
terwijl het in 1931 was	»	1.007.997.000,—

De stortingen op loopende rekeningen geopend in andere plaatsen, bedragen in 1931 :

te Brussel op de agentschappen. . . .	fr.	4.939.101.445,28
in de agentschappen op Brussel . . .	»	11.559.484.304,01
in de agentschappen op de agentschappen .	»	2.378.906.480,27
Samen . . .	fr.	18.877.492.229,56

Daarenboven werden in 1931 de volgende bedragen op onze postcheckrekening n^r 500, ten bate van de particuliere loopende rekeningen, gestort:

te Brussel	fr.	7.230.550.005,93
te Antwerpen en in de agentschappen . . .	»	423.100.766,65
Samen . . .	fr.	7.653.650.772,58

Volgende tabel geeft de uitbreiding van de verrichtingen sedert de muntstabilisatie

Verrekeningskamers (Clearing)

Dienstjaren	Aantal kamers op 31 December	Verrekende stuks	Verrekende kapitalen
—	—	—	—
1926	30	4.092.850	344.115.859.149,30
1927	33	4.024.741	368.460.080.911,04
1928	38	4.521.363	443.228.092.071,73
1929	38	4.910.467	483.518.616.254,69
1930	38	4.723.408	454.012.001.329,28
1931	38	4.382.935	373.387.863.199,91

Van 1930 tot 1931 is het getal stuks met 340.473 en zijn de kapitalen met ongeveer 80.624 millioen afgenomen.

Het gemiddeld verrekende bedrag per stuk, dat in 1930 96.120 frank was geweest, is in 1931 ongeveer 85.190 frank geworden.

Bijlage *H* geeft voor 1931 de cijfers voor de verscheidene kamers aan.

Thesaurie

De ontvangsten in 1931 (van 1 Januari tot 31 December) voor rekening van de Schatkist

bedragen . .	speciën	fr.	49.039.388.628,66
	schuldbrieven.	»	6.758.005.980,—
de betalingen.	speciën	»	48.817.403.280,84
	schuldbrieven.	»	3.342.379.720,—
Totale beweging		fr.	107.957.177.609,50
In 1930 was ze geweest		»	119.747.873.162,71

De coupons der verschillende staatsleeningen, der Congoschulden, der Annuïteitenkas, der Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen, der stukken van de Spoorwegen overgenomen door den Staat, van het Verbond der Samenwerkende Vennootschappen voor Oorlogsschade, van het Gemeentekrediet, van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, van de Lloyd Royal Belge, der Nationale Vereeniging der Nijveraars en Handelaars, van de Intergemeentelijke Maatschappij van den linker Scheldeoever, van de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, van de Maatschappij der Goudmijnen van Kilo-Moto, van de Nationale Vennootschap voor Goedkoope Woningen, van het Paleis van Schoone Kunsten, van de leening van het Groothertogdom Luxemburg, uitbetaald aan de winketten der Bank, zoo te Brussel als in de provinciën, zijn te getale van 40.448 418

In 1930 werd uitbetaald 42.002.039

Verschil in minder voor 1931 . . . . . 1.553.621

Benevens het aanzienlijk getal betaalde coupons, werden er, dit jaar, van de schuldbrieven die de Staatskas in bewaring heeft, 9.567.423 interestbriefjes afgeknipt, tegen 8.523.768 in 1930.

Hier moet ook worden herinnerd aan de verrichtingen, door de Bank verder afgehandeld als voortvloeiende uit de vredestractaten of de met vreemde Staten gesloten overeenkomsten :

a) Betaling van de coupons en van de gedelgde stukken van de Oostenrijksche Schatkistbons 5 °/₀, 1926, 1928, 2e en 3e uitgiften, die overeenkomstig de Belgische-Oostenrijksche verdragen ter betaling van de vervallen coupons en van de gedelgde stukken van de Oostenrijksche Schuld werden afgegeven;

b) Betaling in speciën, overeenkomstig de Conventie van den Haag dato 18 Januari 1930, van het Oostenrijksche deel van de tusschen 4 November 1918 en 15 Juli 1920 vervallen coupons behoorende tot de leeningen 4,20 °/₀ 1868 en 4 °/₀ 1903 van de gemeenschappelijke Schuld van Oostenrijk-Hongarije;

c) Regularisatie en hercouponeering voor rekening der « Gemeenschap-

pelijke Kas der houders van vóór den oorlog, te Parijs, uitgegeven Openbare Schulden van Oostenrijk-Hongarije », van de obligatiën der Oostenrijksche-Hongaarsche spoorwegen, alsook van de Hongaarsche en Oostenrijksche renten, die in goud-guldens of in goed genoteerde munten gesteld zijn;

Het saldo der loopende rekening van de Thesaurie was op 25 December 1931	fr.	103.955.994,52
Het gemiddelde cijfer waarover men dagelijks beschikte was in 1931	»	28.450.449,40
De voor rekening der Thesaurie neergelegde Staatspapieren beliepen op 31 December 1931	»	14.662.334.695,65
Ze bedroegen op 31 December 1930 . . .	»	11.246.699.435,65

Algemeene Spaar- en Lijfrentkas

In het saldo der loopende rekeningen, dat in de balans van 25 December 1931 voorkomt, is het batig saldo der Spaar-en Lijfrentkas aangeduid voor fr. 164.738.837,19.

De valuta, die de portefeuille van de Spaarkas en de leeningen voor rekening van die kas gedaan uitmaken, staan in het actief en in het passief der Bank, op 25 December 1931, voor . . . . . fr. 1.899.621.666,42

Op 25 December 1930 was dit cijfer . . . » 1.913.708.791,34

Accreditieven

In 1931 werden, te Brussel :	4.378	accreditieven afgeleverd	voor een som van	fr.	66.815.488,52
te Antwerpen :	1.329	»	»		64.639.620,61
in de agentschappen :	3.496	»	»		200.820.403,91
Samen . .	9.203	»	»	fr.	332.275.513,04

In 1930 hadden in aantal de afgeleverde accreditieven het cijfer bereikt van 10.994, en in geld de som van . . . . . fr. 189.706.020,07

Verplaatste checks

In 1931 werden er 16.356 checks uitgegeven voor fr. 1.154.976.820,78, die in andere plaatsen dan die waar de rekening van den trekker geopend is, betaalbaar waren :

te Brussel werden er uitgegeven	9.401	voor . . fr.	668.252.265,59
te Antwerpen »	1 920	» . . »	165.300.169,79
in de agentschappen »	5.035	» . . »	321.424.385,40

Allerlei deposito 's

Op 25 December 1931 beliep het volle bedrag van de verscheidene deposito 's . . . . . fr. 11.888.321.171,94

De Dienst der Open Bewaargevingen is in dit cijfer begrepen voor . . . . . » 6.402.465.090,—

Op 25 December 1930 waren er in gezegden dienst waarden gedeponeerd voor . . . . . fr. 4.136.657.452,—

Het aantal deponenten bij dien dienst was op 25 December 1931, 15.142, d. i. 1.803 minder dan op 25 December 1930.

Deponenten met een kapitaal van minder dan fr. 5.000 : 4.103.

De verschillende valuta-soorten zijn 4.700 in getal.

In het totaal bedrag van de deposito 's is Antwerpen begrepen met . . . . . fr. 1.331.000,—

Gesloten- en open bewaarhoudingen en de verhuurde brandkoffers samen hebben in 1931 opgebracht . . . . . fr. 2.373.483,43

Bankgebouwen

De rekening « Bankgebouwen » staat in de balans van 25 December 1931 voor . . . . . fr. 95.492.499,38

Materieel en meubilair

De rekening « Materieel en meubilair » staat in de balans van 25 December 1931 voor . . . . . fr. 4.700.432,38

Delging, gebouwen materieel en meubilair

De rekening « Delging van bankgebouwen, materieel en meubilair », waarvan de inkomsten omgezet worden in Staatsfondsen, staat in de balans van 25 December 1931 voor . . . . fr. 59.702.272,64

Voorraad papier voor het drukken van de bankbiljetten en voor ander drukwerk

De som van fr. 2.582.027,22, die de waarde vertegenwoordigt van de cliché 's, de inksoorten en vooral het papier voor het drukken van de biljetten en voor het ander drukwerk, dat de Bank in haar verschillende diensten en agentschappen bezigt, staat in de balans onder de rubriek :

« Voorraad papier voor het drukken van de bankbiljetten en het vervaardigen van drukwerk ».

Borgstellingen

De rekening « Borgstellingen » omvat de bedragen gestort bij de Bank door den beheerder van de bijbank, de disconto-kantoren, de agenten, de deurwaarders en de incasseerders. Die sommen bestaan uit roerende en onroerende goederen voor een bedrag van fr. 38.233.000,—, dat voorkomt op actief-en passiefzijde van de balans.

Publieke Fondsen

De rekening « Publieke Fondsen » staat in de balans van 25 December 1931, voor. . . . . fr. 198.645.358,22

Ze omvat :

in Belg. schuld 3 t. h. (1e reeks), een nomin. kapitaal van		fr.	4.737.300
» 3 » (2e »)	»	»	38.609.900
» 3 » (3e »)	»	»	6.708.000
» 5 » (Binn. premie 1920)	»	»	47.238.000
» 5 » (1925)	»	»	21.243.700
» 6 » (Consolidé 1921)	»	»	13.784.000
in obligatiën Verwoeste Gewesten 4 °/₀, 1921	»	»	182.500
in Belgische Schuld (Buitenl.) 6 1/2 °/₀, 1923	»	fr.fr.	5.881.000
» » » 6 1/2 °/₀ 1949	»	$	155.000
» » » 7 °/₀, 1956	»	$	742.000
» » » 7 °/₀, 1956	»	£	32.000
» » » 7 °/₀, 1955	»	$	280.500
» » » 6 °/₀, 1955	»	$	30.000
in Congoschuld 4 °/₀ » 1906	»	fr.	15.000.000
» Kilo-Moto 6 °/₀, 1926	»	»	975.000
in obligatiën 6 t. h. Lloyd Royal Belge	»	»	22.463.000
in Annuïteiten 2 1/2 t. h.	»	»	283.000
» 3 »	»	»	3.519.600
» 4 »	»	»	226.060
in Buurtspoorwegen 3 t. h. Januari-Juli	»	»	1.935.900
» 3 » Mei-November	»	»	1.955.100
in Nat. Maatsch. Belg. Spoorw. prefer. aandeel. 6 t. h.	»		33.404.000

Bankbiljetten

Onze bankbiljetten aan toonder komen in de balans van 25 December 1931 voor met . . . . . fr. 19.455.756.850

De biljetten in kas met . . . . . » 1.440.402.400

Op 25 December 1931 waren er dus voor . . » 18.015.354.450 bankbiljetten in omloop.

Op 25 December 1930 waren er voor . . . . fr. 15.817.782.950

Deze twee bedragen zijn onderverdeeld :

	Op 25 December 1930	Op 25 December 1931	VERSCHIL
In biljetten van fr. 10.000 :	384.640.000 fr.	1.142.780.000	+ 758.140,000
» » 1.000 :	6.836.496.000	8.041.545.000	+1.205.049.000
» » 500 :	2.031.662.000	2.276.822.000	+ 245.160.000
» » 100 :	6.007.227.500	5.998.214.400	— 9.013.100
» » 50 :	557.757.450	555.993.050	— 1.764.400
	15.817.782.950	18.015.354.450	+2.197.571.500

De kleine biljetten in omloop voor rekening der Thesaurie, krachtens het koninklijk besluit van 26 October 1926 betreffende de deelmunten, beliepen, op 25 December 1931, de som van . . . . . fr. 660.000.000

In den loop van het dienstjaar 1931 heeft de Bank uit den omloop teruggetrokken en vernietigd :

	10.275	biljetten van fr. 10.000. . .	fr.	102.750.000
	766.000	» » 1000. . .	»	766.000.000
	517.000	» » 500. . .	»	258.500.000
	13.250.000	» » 100. . .	»	1.325.000.000
	7.600.000	» » 50. . .	»	380.000.000
samen	22.143.275	biljetten voor.	fr.	2.832.250.000
in 1930,	20.446.900	»	»	2.635.000.000

De twee totalen voor 1931 stemmen onderscheidenlijk overeen met 26,— t. h. en met 17,— t. h. van het gemiddelde getal en van het dito bedrag der in den loop van het jaar in omloop gehouden biljetten.

Wat de biljetten van fr. 20 en fr. 5 betreft, die in omloop zijn

voor rekening der Thesaurie, heeft in 1930 de Bank uit den omloop teruggetrokken en vernietigd :

20.921.019	biljetten van fr. 20	fr.	418.420.380
32.601.680	» » 5	»	163.008.400
53.522.699	» voor	fr.	581.428.780

of 97 t. h. van het aantal en 90 t. h. van het bedrag van den gemiddelden omloop tijdens het jaar.

Balans van passief en actief

Het door derden opvorderbaar passief der Bank omvatte op 25 December 1931 :

De bankbiljetten in omloop	fr.	18.015.354.450,—
Het batig saldo der loopende rekeningen. .	»	1.293.890.147,14
Samen . .	fr.	19.309.244.597,14

Het actief omvatte :

De publieke fondsen der Bank en der reserve	fr.	284.252 173,89
Den goudstand	fr.	12.751.476,607,12
De portefeuille effecten op België en op het Buitenland	fr.	4.558.392.666,65
De leeningen op publieke fondsen	»	297.747.513,05
Schatkistbons en annuïteiten der Thesaurie (wet van 27 December 1930).	»	1.440.000.000,—
Samen . . .	fr.	19.331.868.960,71

Algemeene beweging

Bijlage *C* wijst op de algemeene beweging van de verschillende verrichtingen der Bank gedurende het jaar 1931.

Het desbetreffend cijfer beloopt	fr.	429 958.130.392,93
In 1930 was het	»	445.808.770.300,—

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten van het beheer te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen, bedroegen in 1931, fr. 48.734.213,24.

Daarbij moet worden gevoegd : het zegelrecht op den biljettenomloop en de begiftiging van de voorzieningsinstellingen der bedienden of andere instellingen te hunnen bate.

Die laatste uitgaven komen voor in de « Winst-en Verliesrekening » van de twee halfjaren en beloopen samen fr. 24.509.178,76.

De netto-winst voor het eerste halfjaar is dus fr. 35.838.217,35.

De Algemeene Raad, die naar art. 38 der Statuten de verdeeling deed, stelde het dividend vast op fr. 80,12 bruto, betaalbaar met fr. 62,50 vrij van lasten.

De netto-winst, voor het tweede halfjaar, bedraagt . . . . . fr. 26.299.145,35
en het den aandeelhouders toegekende deel bedraagt bruto fr. 64,10 per aandeel, betaalbaar met fr. 50,— vrij van lasten.

Voor de twee semesters heeft het aandeel dus opgebracht . . . . . fr. 144,22

De winsten aan de reserve toegekend bedragen . fr. 5.013.736,27

Rekening der Reserve.

De rekening der reserve kwam in de balans van 25 December 1930 voor met . . . . . fr. 82.660.277,51

Voegt men bij deze som hoogervermeld deel in de winsten, ttz. . . . . » 5.013.736,27

dan bekomt men het bedrag van . . . . . fr. 87.674.013,78
dat voorkomt in de balans van 25 December 1931.

Op 25 December 1931 bestond de portefeuille van de reserve uit Belgische valuta ten kapitale van . . . . . fr. 85.606.815,67

Deel en ontvangsten der Thesaurie

Voor het dienstjaar 1931 heeft de Thesaurie ontvangen :

's Staats deel in de winst (art. 38 der statuten) .	fr.	25.269.230,82
» opbrengst der deviezen . .	»	31.383.855,90
Het product van het disconto en van de leeningen boven de 3 1/2 %	»	nul
Het abonnement op den biljettenzegel. . . .	»	20.239.178,76
Samen .	fr.	76.892.265,48

Overeenkomstig de art. 29 en 30 van het koninklijk besluit d. d. 25 October 1926 en van het koninklijk besluit d. d. 26 October 1926, heeft voor het dienstjaar 1931 de Thesaurie aan verplichtingen en uitkeeringen geregeld . . . . . fr. 20.570.846,23

Bijhuis te Antwerpen

In ons bijhuis te Antwerpen bedraagt het cijfer van de gedisconteerde wissels op België . . . fr. 2.993.062.816,04
In 1930 was dit cijfer . . . . . » 3.258.805.001,19

Loopende rekeningen op 25 December 1930 : 265; op 25 December 1931 : 284.

Met, in 1930, een beweging over een bedrag van . . . . . fr. 23.911.012.106,19
En in 1931, over. . . . . » 21.218.559.398,37

De gemiddelde kredietsaldi per dag waren :
voor 1930 . . . . . » 33.353.717,65
voor 1931 . . . . . » 93.828.000,—

Op 25 December 1931 wezen de vrijwillige deposito 's op eene som van . . . . . » 1.331.000,—

Disconto-kantoren.

Bijlage *E* wijst op de disconto-verrichtingen op België, gedaan door de disconto-kantoren der Bank.

Bedoelde kantoren hebben in den loop van het jaar 1931, 687.798 effecten gedisconteerd, voor een bedrag van . . . . . fr. 4.134.479.780,30

In 1930 hadden ze 783.300 effecten gedisconteerd voor een bedrag van . . . . . » 5.497.164.486,36

* * *

Om te eindigen feliciteeren wij ons personeel om zijn verstandige en verkleefde medewerking; evenals in de vroegere dienstjaren heeft het ons ook in 1931 volkomen voldoening geschonken.

* * *

De gewone algemeene vergadering van 23 Februari 1931 benoemde den heer WILLIAM THYS tot regent als opvolger van wijlen den heer GUSTAVE TRASENSTER.

De gewone algemeene vergadering van 31 Augustus 1931 koos de heeren EMILE FRANCQUI, GEORGES THEUNIS en CLEMENT SWOLFS als regenten voor een duur van drie jaar die aanvangt na de vergadering van heden. Deze vergadering hernieuwde voor denzelfden termijn de mandaten van censor der heeren PAUL DE GROUX, MARCEL MORREN en PAUL PASTUR.

De Regentenraad :

HENRI FABRI, *Ondergouverneur*,
EMILE FRANCQUI,
GEORGES THEUNIS,
FERDINAND CARLIER,
BARON FLORIMOND HANKAR,
GEORGES LALOUX,
CLÉMENT SWOLFS,
ALBERT KREGLINGER,
LÉOPOLD FRATEUR,
ERNEST MARTEL,
RENÉ TILMONT,
PAUL VAN ZEELAND,
LOUIS CANON-LEGRAND
WILLIAM THYS.

De Gouverneur :

LOUIS FRANCK.

VERSLAG

VAN HET COLLEGE DER CENSOREN

MIJNE HEEREN,

Wij hebben de eer U verslag te geven van de manier waarop wij de ons door de wet en onze statuten opgelegde taak hebben vervuld.

De winst- en verliesrekeningen afgesloten op 25 Juni en 25 December 1931, hebben wij nauwkeurig onderzocht. Deze documenten hebben wij goedgekeurd daar ze geheel en gansch met de geschriften onzer boekhouding overeenstemmen.

Zooals U in het verslag van den Regentenraad werd gezegd, werd aangaande het aan de Bank toebehoorende pondenbezit, op 23 September j. l., een overeenkomst gesloten krachtens dewelke bedoeld bezit tegen koopprijs in de boekhouding werd gehandhaafd. Ons erachtens waren, in de huidige omstandigheden, de dienaangaande getroffen

maatregelen de eenige die met het openbaar belang evenals met de tusschen Staat en Bank bestaande overeenkomsten strookten. Wat de nieuwe thans aan het Parlement onderworpen conventie betreft, verwijzen wij naar het verslag van den Regentenraad.

Voor het eerste halfjaar 1931 was het bruto dividend fr. 80,12, betaald den 1en September 1931 met fr. 62,50, belasting afgehouden.

Voor het tweede halfjaar 1931 was het bruto dividend fr. 64,10, betaalbaar met fr. 50,— na afhouding der belasting.

Zooals gewoonlijk maakten wij tijdens het afgeloopen dienstjaar, meermaals inspectie in de verschillende diensten van de Bank. Telkenmale hebben wij alles volkomen in orde bevonden. Het personeel weze daarom van harte gelukgewenscht.

*
* *

Op gebied van munt en financie kwamen tijdens het verloopen dienstjaar ernstige gebeurtenissen de crisis, die sedert meer dan twee jaar de wereld teistert, nog verergeren.

Ten huidigen dage zijn al de takken van onze economische bedrijvigheid door de depressie min of meer getroffen.

Desniettemin bleef ons geld stevig aan het goud verbonden en bieden onze ondernemingen aan de nadeelige conjunctuur hardnekkig weerstand.

Ongetwijfeld kan de gezondmaking van een zoo diep ingrijpende crisis niet geschieden zonder pijnlijken weerslag op de zakenwereld. En toch hoeft er gereageerd tegen een overdreven pessimisme dat een beletsel is voor den terugkeer van het vertrouwen, volstrekt noodzakelijke basis tot krediet en handelsbetrekkingen.

Opdat het vertrouwen terugkeere en duurzaam weze dienen de regeeringen zich onderling te verstaan om aan de thans hangende belangrijke internationale vraagstukken gepaste oplossingen te geven, en verzachting

te brengen aan de veelvoudige beletselen die den omloop van de kapitalen en koopwaren belemmeren. Daarenboven is het hoogst noodig dat de landen, die momenteel den gouden standaard hebben losgelaten, zonder verwijl het middel vinden om orde te brengen in hun financiën en de stabiliteit van hun geld te herstellen.

Dit zijn, naar onze vaste overtuiging, de eerste voorwaarden tot terugkeer van den voorspoed.

Het College der Censoren :

Ernest Van Elewyck,
Louis Boen.
Alexandre Theunissens,
Gaston Barbanson,
Marcel Morren,
Victor Parein,
Paul Pastur,
Jules Van der Stegen.
Ernest Jurion.

De Voorzitter :

Paul De Groux.

BIJLAGEN

BIJLAGE

A

ACTIEF

BALANS *op*

In-kas . . { Goud	7.171.780.185 53	11.542.931.432 58
In-kas . . { Wissels en beschikbaarheden goud op het Buitenland	4.371.151.247 05	
Deelmunt en allerlei		90.276.488 03
Portefeuille effecten op België en op het Buitenland		3.673.867.267 71
Voorschotten op Belgische publieke fondsen		181.963.509 50
Schatkistb. en jaarlijksche korting. der Thesaurie (wet van 27-12-1930)		1.450.897.000 »
Publieke fondsen		196.721.262 08
» » van de reserve der Bank		82.418.574 13
» » rekening voor delging van bankgeb., mater. en meubilair		54.705.285 82
Waarden der voorzieningsinstellingen		96.516.626 34
Bankgebouwen		95.510.669 38
Materieel en meubilair		4.700.432 38
Voorraad voor druk van banknoten en vervaardigen van ander drukwerk		3.045.558 20
Verworven of te ontvangen interesten		7.059.385 98
Gewaarborgde of te verzilveren waarden (art. 34 der statuten)		3.415.719 46
Ter inning op loopende rekening afgegeven wissels		56.412.566 73
		17.540.441.778 32
ORDEREKENINGEN		
Thesaurie : Portefeuille en allerlei	1.070.934.312 59	14.851.377.265 51
» Publieke fondsen in bewaring	13.356.963.703 65	
» Goudwaarden van het muntfonds	423.479.249 27	
Allerlei bewaarhoudingen		10.799.982.658 18
Onderpanden van leeningen voor rekening van Bank en Spaarkas		152.295 160 »
Allerlei borgtochten		39.572.385 16
Algemeene Spaar- en Lijfrentkas onder des Staats waarborg : Allerlei waarden		2.227.957.610 12
		45.611.626.857 29

BALANS *op*

Goudstand		12.751.476.607 12
Deelmunt en allerlei		201.007.541 75
Portefeuille effecten op België en op het Buitenland		4.558.392.666 65
Voorschotten op Belgische publieke fondsen		297.747.513 05
Schatkistb. en jaarlijksche korting. der Thesaurie (wet van 27-12-1930)		1.440.000.000 »
Publieke fondsen		198.645.358 22
» » van de reserve der Bank		85.606.815 67
» » van de delgingsrekening van gebouw., mat. en meubilair		59.684.380 32
Waarden der voorzieningsinstellingen		99.862.540 36
Bankgebouwen		95.492.499 38
Materieel en meubilair		4.700.432 38
Voorraad voor druk van banknoten en vervaardigen van ander drukwerk		2.582.027 22
Verworven of te ontvangen interesten		6.693.006 24
Gewaarborgde of te verzilveren waarden (art. 34 der statuten)		2.825.729 22
Ter inning op loopende rekening afgegeven wissels		84.189.621 74
		19.888.906.739 32
ORDEREKENINGEN		
Thesaurie . { Portefeuille en allerlei	656.437.493 33	15.904.406.919 46
Thesaurie . { Publieke fondsen in bewaring	14.814.105.983 65	
Thesaurie . { Goudwaarden van het muntfonds	433.863.442 48	
Allerlei bewaarhoudingen		11.888.321.171 94
Onderpanden van leeningen voor rekening van Bank en Spaarkas		150.284.913 »
Allerlei borgtochten		38.233.000 »
Algemeene Spaar-en Lijfrentkas onder des Staats waarborg : Allerlei waarden		1.899.621.666 42
		49.769.774.410 14

25 Jnui 1931 **PASSIEF**

Kapitaal		200.000.000 »
Reservefonds		85.644.099 24
Bank-biljetten tot op heden uitgegeven	17.302.256.850 »	
in de kassen berustend	1.306.477.950 »	
in omloop		15.995.778.900 »
Loopende rekeningen : thesaurie	76.562.402 65	969.140.371 80
» bijzondere	892.577.969 15	
Delging van bankgebouwen, materieel en meubilair		59.702.272 64
Voorzieningsinstellingen		96.815.008 51
Afgevers van effecten te innen ten bate van hun loopende rekening		56.412.566 73
Intresten en herdisconto		13.113.361 30
Verplicht. aan den Staat Zegelrecht op den biljettenomloop	9.817.778 88	47.809.557 06
's Staats deel in de opbrengst der deviezen	22.953.316 62	
» in de winsten (art. 38 der statuten)	15.038.461 56	
Uit te reiken dividend voor het 1ste halfjaar 1931		16.025.641 04
		17.540.441.778 32
ORDEREKENINGEN		
Thesaurie Portefeuille en allerlei	1.070.934.312 59	14.851.377.265 51
Publieke fondsen in bewaring	13.356.963.703 65	
Reserves van het muntfonds	423.479.249 27	
Deponenten : allerlei bewaarhoudingen		10.799.982.658 18
» onderpand. van leening voor reken. van Bank en Spaarkas		152.295.160 »
Allerlei voor hun borgtochten		39.572.385 16
Algemeene Spaar-en Lijfrentkas onder des Staats waarborg : Allerlei waarden		2.227.957.610 12
		45.611.626.857 29

25 December 1931

Kapitaal		200.000.000 »
Reservefonds		87.674.013 78
Bank-biljetten tot op heden uitgegeven	19.455.756.850 »	
in de kassen berustend	1.440.402.400 »	
in omloop		18.015.354.450 »
Loopende rekeningen : thesaurie	103.955.994 52	1.293.890.147 14
» bijzondere	1.189.934.152 62	
Delging van bankgebouwen, materieel en meubilair		59.702.272 64
Voorzieningsinstellingen		100.065.531 82
Afgevers van effecten te innen ten bate van hun loopende rekening		84.189.621 74
Intresten en herdisconto		6.127.480 95
Verplichtingen aan den Staat Zegelrecht op den biljettenomloop	10.421.399 88	29.082.708 42
's Staats deel in de opbrengst der deviezen	8.430.539 28	
» in de winsten (art. 38 der statuten)	10.230.769 26	
Uit te reiken dividend voor 2e halfjaar 1931		12.820.512 83
		19.888.906.739 32
ORDEREKENINGEN		
Thesaurie Portefeuille en allerlei	656.437.493 33	15.904.406.919 46
Publieke fondsen in bewaring	14.814.105.983 65	
Reserve van het muntfonds	433.863.442 48	
Deponenten : allerlei bewaarhoudingen		11.888.321.171 94
» onderpand. van leening. voor reken. van Bank en Spaarkas		150.284.913 »
Allerlei voor hunne borgtochten		38.233.000 »
Algemeene Spaar-en Lijfrentkas onder des Staats waarborg : Allerlei waarden		1.899.621.666,42
		49.769.774.410 14

BIJLAGE

B

LASTEN *Samenvatting der* WINST-EN

Aan disconto en leeningen : herdisconto op 25 Juni 1931, te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen	. . . . .	13.113.361 30
» **Algemeene beheerkosten** : te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen	. . . . .	24.580.457 35
» **Voorzieningsinstellingen** : toelage	2.135.000 »	2.433.382 17
deel in de winst	298.382 17	
» **Fiskale vooruitzichten**	. . . . .	3.000.000 »
» **Delging der waarde van bankgebouwen, materieel en meubilair**	. . . . .	5.000.000 »
Verplicht. aan den Staat Zegelrecht op het papieren geld in omloop	9.817.778 88	47.809.557 06
's Staats deel in de opbrengst der deviezen	22.953.316 62	
» winsten (art. 38 der statuten)	15.038.461 56	
Aan Reservefonds : aandeel der reserve in de winsten.	. . . . .	2.983.821 73
» **Deel van het personeel in de winst**	. . . . .	1.491.910 85
» **Dividenden aan** 200.000 aandeelen : fr. 30,—, 1ste dividend, tegen 6 % 's jaars . . (1)	6.000.000 »	16.025.641 04
200.000 aandeelen : fr. 50,12, 2de dividend . . . . . (1)	10.025.641 04	
(1) Koepon van fr. 80,12, betaalbaar met fr. 62,50 (belastingsvrij)		
		116.438.131 50

Samenvatting der WINST-EN

Aan disconto en leeningen : herdisconto op 25 December 1931, te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen . . .	. . . . .	6.127.480 95
» **Algemeene beheerkosten** : te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen	. . . . .	24.153.755 89
» **Voorzieningsinstellingen** : toelage	2.135.000 »	2.337.991 46
deel in de winst	202.991 46	
» **Fiskale vooruitzichten**		1.000.000 »
Verplicht. aan den Staat Zegelrecht op den biljettenomloop	10.421.399 88	29.082.708 42
's Staats deel in de opbrengst der deviezen	8.430.539 28	
» winsten (art. 38 der statuten)	10.230.769 26	
Aan Reservefonds : aandeel der reserve in de winsten.	. . . . .	2.029.914 54
» **Deel van het personeel in de winst**	. . . . .	1.014.957 26
» **Dividenden aan** 200.000 aandeelen : fr. 30,—, 1ste dividend, tegen 6 % 's jaars . . (1)	6.000.000 »	12.820.512 83
200.000 aandeelen : fr. 34,10, 2de dividend . . . . . (1)	6.820.512 83	
(1) Koepon van fr. 64,10, betaalbaar met fr. 50,— (belastingsvrij)		
		78.567.321 35

BIJLAGE

B

VERLIESREKENING, *van 26 December 1930 tot 25 Juni 1931*

BATEN

Per disconto België en Buitenland : bruto-opbrengst te Brussel, in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen		90.096.196 82
» **Inningsrecht op wissels overhand. dr titularis. van loop. rekening.**		244.664 15
» **Leeningen op publieke fondsen** : ontvangen interesten		3.242.253 10
» **Interesten ontvangen of verworven op publieke fondsen** . . .		11.838.219 61
» **Rechten op Bewaarhoudingen**		1.087.564 52
» **'s Staats verplichtingen en uitkeeringen** (art. 29 en 30 van het K. B. d. d. 25 October 1926 en K. B. d. d. 26 October 1926) . . .		9.314.217 95
» **Allerlei winsten**		615.015 35
		116.438.131 50

VERLIESREKENING, *van 26 Juni tot 25 December 1931*

Per disconto België en Buitenland : bruto-opbrengst te Brussel in het bijhuis te Antwerpen en in de agentschappen		49.454.756 —
» **Inningsrecht op wissels overhand. dr titularis. van loop. rekening.**		210.863 21
» **Leeningen op publieke fondsen** : ontvangen interesten		4.429.948 93
» **Interesten ontvangen of verworven op publieke fondsen** . . .		11.422.325 72
» **Rechten op Bewaarhoudingen**		1.285.918 91
» **'s Staats verplichtingen en uitkeeringen** (art. 29 en 30 van het K. B. d. d. 25 October 1926 en K. B. d. d. 26 October 1926) . . .		11.256.628 28
» **Allerlei winsten**		506.880 30
		78.567.321 35

Tabel met de BEWEGING DER VERRICHTINGEN

en hun OPBRENGSTEN

in 1931 (van 26 December 1930 tot 25 December 1931)

BIJLAGE

C

VERRICHTINGEN	BEWEGING DER VERRICHTINGEN	NETTO PRODUCT ten bate DER BANK
Disconto der effecten op België	9.453.789.437,49	35.219.472,34
Inning der effecten op België — voor rekening der Bank. . .	7.382.893.649,44	—
Inning der effecten op België — voor rekening van titularissen van loopende rekeningen .	815.580.240,85	455.527,36
Valuta op het buitenland. In en uit	44.459.598.837,87	53.706.904,03
Voorschotten op Belg. Staatsfonds. en terugbetalingen .	10.354.086.845,54	7.672.080,33
Interesten ontvangen of verworven op publieke fondsen.	—	23.260.545,33
Loopende rekening der Thesaurie (effecten en speciën) (van 1 Januari tot 31 December 1931)	107.957.177.609,50	—
» der Spaarkas	17.376.608.076,90	—
» van het Gemeentekrediet . . .	2.537.719.112,51	188.154,52
» van particulieren te Brussel . .	141.589.467.463,13	—
» » te Antwerpen.	21.218.539.398,37	—
» » in de agentschapp.	44.416.413.766,07	—
Accreditieven afgeleverd en betaald	664.533.962,47	—
Verlegde checks »	2.314.107.902,54	—
Allerlei deposito's. Algem. beweg. in en uit	8.323.675.921,45	2.373.483,43
Portefeuille der Spaarkas. In en uit	10.383.532.781,80	—
Leeningen op Staatspapieren v^r rekening d^r Spaarkas (leeningen en terugbetalingen)	710.385.387,—	—
Allerlei winsten	—	933.741,13
's Staats verplichtingen en uitkeeringen	—	20.570.846,23
SAMEN . . fr.	429.958.130.392,93	144.380.754,70

BIJLAGE **D**

UIT DE WEEKSTATEN verschenen in het « Belgisch Staatsblad » in den loop van 1931

(in duizenden frank)

DATUMS	IN-KAS		Portefeuille effecten	Voorschotten op Belgische staats-papieren	Belgische Schatkistbons aflosbaar volgens Koninkl. besluit van 25 Oct. 1926	Omloop	LOOPENDE REKENINGEN			Totaal der verbintenis. op zicht
	Goud	Wissels en beschikbaarhed. goud op het buitenland					Thesaurie	Particulier.	Samen	
8 Januari 1931 .	6.863.883	4.766.259	4.241.433	165.736	1.461.793	16.287.488	49.849	1.180.575	1.230.424	17.517.912
15 » . . .	6.867.107	4.661.359	4.143.309	164.708	id.	16.179.014	241.253	994.605	1.235.858	17.414.872
22 » . . .	6.866.780	4.450.299	3.979.254	149.370	id.	15.993.988	66.543	944.848	1.011.391	17.005.379
29 » . . .	6.881.271	4.446.818	3.966.145	153.036	id.	16.031.043	33.426	934.463	967.889	16.998.932
5 Februari . . .	6.936.781	4.378.499	3.812.653	195.064	id.	16.159.205	86.074	633.121	719.195	16.878.400
12 » . . .	7.074.311	4.493.081	3.808.538	175.126	id.	16.407.715	16.926	976.766	993.692	17.101.407
19 » . . .	7.080.399	4.481.581	3.793.870	160.875	id.	15.985.852	69.255	1.013.064	1.082.319	17.068.171
26 » . . .	7.080.810	4.557.742	3.817.729	155.069	id.	16.067.313	46.490	1.047.139	1.093.629	17.160.942
5 Maart . . .	7.082.348	4.460.800	3.737.789	191.294	id.	16.239.535	110.829	667.348	778.177	17.017.712
12 » . . .	7.146.611	4.618.697	3.761.547	162.256	id.	16.050.641	51.414	1.131.441	1.182.855	17.233.496
19 » . . .	7.171.700	4.574.677	3.807.621	168.637	id.	15.838.129	136.263	1.289.534	1.425.797	17.263.926
26 » . . .	7.196.946	4.567.555	3.775.590	153.267	id.	15.822.094	202.858	1.204.837	1.407.695	17.229.789
1 April . . .	7.197.240	4.561.238	3.716.467	200.480	id.	16.229.927	359.873	616.050	975.923	17.205.850
9 » . . .	7.200.925	4.559.502	3.651.864	183.210	id.	16.280.965	124.311	715.741	840.052	17.121.017
16 » . . .	7.217.815	4.534.975	3.655.176	163.594	id.	16.129.643	104.241	858.597	962.838	17.092.481
23 » . . .	7.222.814	4.502.270	3.673.696	154.509	id.	16.006.069	103.555	972.373	1.075.928	17.081.997
30 » . . .	7.225.451	4.452.696	3.741.555	189.625	id.	16.394.100	219.754	517.064	736.818	17.130.918
7 Mei . . .	7.229.542	4.278.713	3.640.364	172.432	id.	16.196.088	119.115	524.502	643.617	16.839.705
13 » . . .	7.231.031	4.352.726	3.686.622	164.342	id.	16.152.747	94.568	707.707	802.275	16.955.022
20 » . . .	7.233.410	4.354.766	3.687.606	169.483	id.	16.019.056	183.354	764.171	947.525	16.966.581
28 » . . .	7.240.435	4.350.136	3.721.974	174.832	id.	16.092.291	166.537	751.108	917.645	17.009.936
4 Juni . . .	7.236.253	4.238.451	3.655.489	187.834	id.	16.152.825	241.531	448.008	689.539	16.842.364
11 » . . .	7.163.703	4.304.348	3.638.537	168.806	id.	16.098.208	21.891	724.863	746.754	16.844.962
18 » . . .	7.165.791	4.302.144	3.638.234	163.030	id.	15.930.288	78.587	835.917	914.504	16.844.792
24 » . . .	7.171.169	4.369.195	3.689.745	180.755	id.	15.966.555	79.476	945.081	1.024.557	16.991.112
2 Juli . . .	7.175.676	4.489.652	3.677.185	195.662	1.450.897	16.422.114	328.710	351.255	679.965	17.102.079
9 » . . .	7.194.768	4.590.419	3.692.253	172.827	id.	16.582.006	32.519	595.153	627.672	17.209.678
16 » . . .	7.360.643	4.438.819	3.752.164	266.972	id.	16.589.005	344.444	526.541	870.985	17.459.990
23 » . . .	7.463.576	4.470.673	3.980.532	234.233	id.	16.587.087	412.232	799.709	1.211.941	17.799.028
30 » . . .	7.690.590	4.371.828	4.155.749	216.917	id.	16.790.789	496.237	797.559	1.293.796	18.084.585
6 Augustus . .	7.823.957	4.210.098	4.169.294	210.798	id.	16.791.809	352.413	924.929	1.277.342	18.069.151
12 » . . .	7.907.797	4.115.477	4.173.508	185.000	id.	16.751.397	73.566	1.214.458	1.288.024	18.039.421
20 » . . .	7.914.759	4.125.120	4.189.673	185.495	id.	16.614.027	152.877	1.300.142	1.453.019	18.067.046
27 » . . .	7.941.338	4.118.513	4.214.354	185.292	id.	16.613.318	120.372	1.368.759	1.489.131	18.102.449
3 September . .	8.120.348	3.944.509	4.156.513	232.191	id.	16.808.518	180.425	1.110.152	1.290.577	18.099.095
10 » . . .	8.120.489	4.105.236	4.206.606	164.752	id.	16.813.714	44.499	1.389.137	1.433.636	18.247.350
17 » . . .	8.129.900	4.156.799	4.162.848	179.297	id.	16.675.198	209.769	1.385.218	1.594.987	18.270.185
24 » . . .	12.460.504	0	4.298.778	177.411	id.	17.283.255	108.837	1.192.810	1.301.647	18.584.902
1 October . . .	12.484.788	0	4.216.781	251.668	id.	17.777.986	208.874	621.687	830.561	18.608.547
8 » . . .	12.675.379	0	4.376.165	252.167	id.	17.905.781	62.899	992.627	1.055.526	18.961.307
15 » . . .	12.788.272	0	4.668.409	237.020	id.	17.993.205	112.411	1.250.826	1.363.237	19.356.442
22 » . . .	12.839.733	0	4.672.628	222.359	id.	17.895.860	40.562	1.468.564	1.509.126	19.404.986
29 » . . .	12.837.085	0	4.785.902	277.089	id.	18.008.469	126.521	1.436.085	1.562.606	19.571.075
5 November . .	12.789.071	0	4.599.917	332.555	id.	18.029.802	239.196	1.095.409	1.334.605	19.364.407
12 » . . .	12.792.866	0	4.605.565	302.543	id.	17.944.026	93.290	1.306.500	1.399.790	19.343.816
19 » . . .	12.787.523	0	4.577.900	293.377	id.	17.748.426	127.660	1.432.395	1.560.055	19.308.481
26 » . . .	12.789.962	0	4.682.281	290.816	id.	17.747.820	45.755	1.624.531	1.670.286	19.418.106
3 December . .	12.787.909	0	4.641.918	342.688	id.	17.931.632	230.508	1.272.030	1.502.538	19.434.170
10 » . . .	12.784.219	0	4.654.454	308.837	id.	17.867.987	61.811	1.488.424	1.550.235	19.418.222
17 » . . .	12.763.631	0	4.682.929	309.969	id.	17.782.107	130.366	1.529.688	1.660.054	19.442.161
22 » . . .	12.765.477	0	4.650.561	294.669	id.	17.877.941	76.954	1.445.735	1.522.689	19.400.630
30 » . . .	12.748.777	0	4.879.938	281.345	1.440.000	18.269.657	221.357	1.096.601	1.317.958	19.587.615
Jaarlijk. gemiddelden	8.883.145	3.129.917(*)	4.076.300	209.064	1.455.926	16.740.648	146.981	1.007.997	1.154.978	17.895.626

(*) Tot 17 September beloopt het gemiddelde 4.398.802.

BIJLAGE **E**

BEWEGING DER VERRICHTINGEN OVER HET JAAR 1931

AGENTSCHAPPEN	VERRICHTINGEN VOOR REKENING VAN DE THESAURIE (van 1 Januari tot 31 December)								AANTAL BETAALDE KOEPONS		LOOPENDE REKENING VAN DE ALGEMEENE SPAAR-EN LIJFRENTKAS				HERGEDISCONTEERDE EFFECTEN AAN DE BANK OVERHANDIGD				STORTINGEN OP DE BATEN der gewone loop. rekeningen aangelegd in andere localiteiten Brussel inbegrepen	
	LOOP. REKENING EN VERRICHTINGEN IN MUNTSPECIËN				PUBL. FONDS. en VALUTA DER THESAURIE										Voor rekening der Bank niets dan op België		Voor rekening der Algem. Spaar-en Lijfrentkas op Belgie en op het Buitenl.			
	Ontvangsten		Uitgaven		Ingekomen		Uitgegaan		voor den Staat	voor het Gemeente-Krediet	Ontvangsten		Uitgaven							
	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.			Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal effecten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal effecten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.
Aalst	512	61.106	922	18.825	1.031	5.890	6.433	22.835	410.353	107.425	1.339	6.481	280	14.664	11.064	37.585	2.403	241.798	6.822	282.760
Aarlen	1.338	172.279	22.272	49.769	3.832	3.412	6.162	3.959	320.562	18.884	338	912	215	1.995	4.878	13.037	779	54.224	3.312	215.650
Ath	656	157.722	3.701	6.289	88	1.176	221	1.884	181.220	22.523	254	1.790	114	1.121	4.603	31.992	75	5.355	458	33.562
Oudenaarde	723	16.554	5.111	11.470	122	1.886	396	4.374	104.786	13.237	392	1.479	122	746	446	7.294	111	8.250	522	36.961
Boom	241	21.912	1.179	2.422	781	2.384	428	4.160	72.007	4.736	189	1.873	199	2.163	»	»	»	»	307	47.293
Brugge	2.761	734.501	19.191	132.091	483	12.692	1.657	19.044	504.347	69.868	6.066	11.105	2.149	12.877	1.797	10.924	242	44.783	1.744	242.616
Charleroi	1.821	1.252.869	31.743	61.538	821	20.239	1.482	27.833	1.289.095	113.469	741	5.770	917	19.144	28.317	144.112	2.006	157.560	4.234	299.748
Kortrijk	1.668	688.895	17.404	35.335	680	15.644	1.722	22.838	744.518	72.546	1.875	5.662	1.098	7.276	18.111	129.310	2.526	194.751	6.326	443.447
Dinant	425	9.295	4.510	19.642	117	2.699	561	5.481	90.102	6.992	110	1.746	95	1.264	»	»	36	5.940	218	16.218
Eecloo	187	13.952	2.145	3.216	78	1.883	280	2.368	86.655	16.295	37	726	80	1.586	14.278	76.137	»	»	602	56.492
Veurne	503	18.345	8.378	11.068	85	2.762	1.235	5.614	102.000	15.484	920	4.950	933	4.538	»	»	»	»	342	20.295
Gent	22.809	1.700.781	24.227	195.192	14.399	35.293	21.425	40.065	1.723.563	195.141	54.179	15.673	7.678	18.322	18.650	264.625	141	9.795	5.873	1.038.421
Geeraardsbergen	521	21.386	2.565	3.124	75	1.450	123	2.091	78.949	20.454	387	1.660	135	764	16.123	51.074	998	95.398	774	63.864
Hasselt	1.215	588.120	10.982	62.173	342	2.957	346	3.798	243.070	24.022	5.825	5.682	1.303	5.587	3.771	84.114	1.775	180.959	2.143	202.971
Hoei	903	136.163	2.712	21.799	355	4.137	368	5.417	197.642	11.769	668	1.418	519	1.914	15.006	88.769	295	29.128	2.535	140.341
La Louvière	674	63.307	2.469	28.928	360	12.908	565	14.031	806.363	38.263	641	7.403	450	8.723	24.434	156.736	1.654	126.474	3.098	272.606
Luik	3.314	1.868.522	31.877	231.859	1.414	47.766	1.855	50.634	1.960.167	98.893	10.715	23.322	6.095	41.494	96.602	713.751	2.617	231.648	7.411	1.589.086
Leuven	1.362	652.892	4.845	70.671	324	35.970	1.393	36.947	584.644	36.926	19.161	6.612	2.674	6.936	76.295	344.040	753	105.404	4.632	665.739
Mechelen	716	142.786	9.028	20.560	225	2.660	952	4.945	268.814	22.225	1.736	5.549	1.055	9.005	65.915	233.587	3.357	339.246	3.411	298.632
Malmedy	329	10.635	665	11.012	14	136	108	414	11.308	436	»	»	»	»	»	»	»	»	206	22.070
Marche	415	9.569	3.563	6.531	16	172	125	581	20.230	1.675	164	779	80	1.408	»	»	»	»	79	4.372
Bergen	2.288	871.263	7.986	157.183	366	12.002	1.117	15.636	952.427	91.585	1.097	7.542	1.276	24.251	62.157	118.544	1.245	57.512	4.678	389.823
Moescroen	422	19.982	3.653	3.613	51	3.286	149	3.654	123.545	10.402	122	1.608	88	5.242	»	»	»	»	310	26.788
Namen	1.713	768.679	23.249	99.935	342	6.945	803	15.143	835.283	67.437	1.266	4.054	818	6.406	39.230	76.414	1.619	153.136	3.811	150.445
Neufchâteau	545	21.663	3.983	8.371	38	283	364	1.572	27.717	2.879	408	635	228	1.145	424	2.888	26	3.129	95	6.115
Nijvel	657	26.326	3.594	20.401	161	2.060	260	2.008	64.913	10.172	111	147	71	754	54.965	207.678	585	83.049	1.342	126.283
Oostende	662	288.788	9.996	29.217	134	5.849	838	16.333	230.394	15.944	878	10.284	444	9.290	1.193	2.910	5	1.835	1.359	124.124
Peruwelz	254	13.436	1.932	2.222	64	1.269	180	2.001	75.818	11.232	28	108	35	23	2.689	83.708	147	17.229	456	38.505
Philippeville	485	14.604	4.283	7.563	307	2.273	664	5.461	20.771	5.232	330	1.114	320	3.071	2.673	3.775	311	41.200	172	4.210
Ronse	146	14.751	1.771	2.167	821	2.379	1.516	6.730	65.426	5.749	130	578	78	737	6.282	54.115	53	10.228	742	71.030
Roeselaere	634	41.768	5.224	14.902	119	4.426	1.651	13.575	110.413	9.494	398	2.179	268	2.294	1.458	23.322	13	1.680	1.692	128.102
Sint-Niklaas	1.041	101.626	4.606	22.983	115	4.195	357	6.014	170.030	17.541	363	3.433	395	7.815	1.348	8.406	7	920	686	81.699
Zinnik	377	8.118	2.140	3.998	40	983	101	1.333	71.823	9.832	196	434	92	197	5.090	5.163	809	73.109	411	11.943
Dendermonde	769	24.602	8.621	10.870	98	1.940	262	3.095	87.533	7.266	295	1.032	195	896	2.514	19.233	979	109.071	1.432	36.173
Thienen	660	342.741	2.795	8.576	108	3.747	290	3.530	217.501	23.667	579	2.151	440	3.299	1.721	396.148	2	4.375	2.458	348.769
Tongeren	646	14.237	6.076	24.558	59	578	119	1.346	36.014	3.372	232	757	151	1.913	16.980	73.172	224	15.619	578	64.803
Doornik	1.556	488.768	6.093	51.887	208	15.109	959	24.970	894.701	78.615	425	1.511	215	5.221	6.972	126.885	408	34.451	4.805	250.317
Turnhout	1.029	60.711	9.475	13.074	1.685	4.875	631	6.881	116.126	9.209	1.550	4.499	944	2.759	8.818	38.557	5	705	1.232	73.531
Verviers	2.494	156.764	24.927	34.848	315	16.025	671	17.951	499.816	35.893	386	7.553	377	6.339	72.994	506.454	678	76.009	4.589	537.074
Waver	240	3.999	3.035	2.501	98	1.092	150	1.193	82.995	10.483	75	157	52	1.460	»	»	»	»	750	28.630
Yper	637	29.176	7.780	30.725	59	2.928	3.153	20.066	115.292	11.983	123	241	100	732	»	»	»	»	288	17.347
SAMEN	60.348	11.653.593	350.708	1.553.108	30.830	306.360	62.074	447.805	14.598.933	1.349.250	114.729	160.609	32.778	245.371	687.798	4.134.479	26.884	2.513.970	86.935	8.508.855
Antwerpen	6.567	2.712.594	62.812	445.825	1.875	89.894	3.059	95.265	3.700.097	118.421	7.611	49.492	5.485	57.407	158.440	2.993.063	»	»	12.073	5.429.536
Brussel	44.800	34.673.202	114.000	46.818.470	13.982	6.361.752	15.873	2.799 310	20.681.717	»	22.000	8.525.843	19.000	8.337.885	635.587	2.326.247	6.834	2.677.119	13.632	4 939.101
ALGEHEEL TOTAAL	111.715	49.039.389	527.520	48.817.403	46.687	6.758.006	81.006	3.342.380	38.980.747	1.467.671	144.340	8.735.944	57.263	8.640.663	1.481.825	9.453.789	33.718	5.191.089	112.640	18.877.492

BEWEGING DER VERRICHTINGEN OVER HET JAAR 1931

BIJLAGE E

AGENTSCHAPPEN	BEWEGING DER LOOPENDE REKENINGEN VAN PARTICULIEREN						BEWEGING DER ACCREDITIEVEN				BEWEGING DER VERLEGDE CHECKS				Hergedisconteerde EFFECTEN ter betaling voorgelegd		Onbetaalde effecten, per agentschap	LOOPENDE VOORSCHOTTEN REKENINGEN			LEENINGEN OP PUBLIEKE FONDSEN			
	Debet		Krediet		Effecten door titularissen afgegeven om geïnd te worden		Afgegeven		Betaald		Afgeleverd		Betaald					Getal aangelegde rekening.	Debet	Krediet	Voor de Bank		Voor de Spaarkas	
	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal posten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal effecten	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.	Aantal wissels	Bedrag in duizenden fr.			Bedrag in duizenden fr.	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.	Aantal	Bedrag in duizenden fr.
Aalst	5.824	442.372	5.750	442.332	9	83	67	969	98	644	153	10.728	493	13.204	11.183	54.031	549	33	36.734	35.536	»	»	52	3.147
Aarlen	2.022	435.583	2.137	435.329	278	2.468	26	128	96	272	70	1.843	162	4.426	4.813	11.006	275	40	11.636	11.266	»	»	30	739
Ath	2.059	112.816	1.988	112.877	64	603	21	36	70	127	48	357	105	1.308	3.452	22.419	159	69	6.879	6.817	»	»	51	1.004
Oudenaarde	1.473	50.339	2.013	50.444	210	1.910	2	1	35	228	32	121	446	4.037	2.703	18.694	110	40	9.186	9.621	»	»	101	4.371
Boom	496	73.515	678	74.407	212	278	6	45	39	218	8	1.577	52	5.696	3.844	28.485	241	23	41.501	39.779	»	»	27	1.156
Brugge	2.070	475.914	3.324	475.082	46	7.224	81	493	323	1.897	26	8.956	365	22.471	12.695	51.018	698	101	59.610	61.729	»	»	127	5.154
Charleroi	3.573	2.272.470	4.373	2.271.464	250	1.265	272	3.125	360	3.430	186	10.640	767	171.728	27.777	248.070	1.998	247	88.752	80.446	3	6,5	699	20.733
Kortrijk	6.074	992.785	9.114	996.654	79	1.138	134	2.235	118	1.047	327	6.197	404	17.238	14.926	136.379	778	97	247.626	239.796	»	»	124	3.602
Dinant	391	55.999	377	57.435	»	»	14	63	58	130	1	178	115	4.021	4.518	8.181	331	28	2.160	2.172	1	1,9	20	1.629
Eecloo	798	51.215	909	51.008	»	»	33	216	15	37	30	632	158	3.674	2.887	18.348	147	31	8.344	8.052	»	»	15	614
Veurne	898	73.749	1.234	74.167	»	»	16	98	41	135	1	3	333	4.354	1.907	4.993	54	33	18.845	18.186	»	»	35	519
Gent	5.915	1.325.785	6.475	1.341.459	5.755	98.663	465	8.352	666	6.031	573	48.453	978	24.401	46.750	307.820	3.734	178	262.186	257.314	»	»	281	10.659
Geeraardsbergen	1.759	250.014	2.469	249.125	102	1.269	21	33	41	244	247	8.799	181	2.915	4.769	27.191	139	35	22.246	22.276	»	»	24	1.834
Hasselt	3.094	464.438	4.290	461.882	113	113	12	227	87	1.790	51	4.406	124	4.371	6.706	71.416	551	52	31.651	31.006	»	»	60	1.563
Hoei	3.362	349.233	3.154	349.182	169	1.315	57	748	36	153	106	2.198	77	758	8.722	80.414	478	77	26.740	26.962	»	»	65	9.928
La Louvière	6.192	1.632.558	4.986	1.626.877	112	1.370	56	115	338	1.747	34	1.226	267	44.016	13.834	164.642	842	107	26.686	26.559	»	»	104	3.976
Luik	8.045	3.942.399	9.428	3.930.831	40.189	44.749	589	11.434	830	6.990	444	24.903	1.368	94.596	69.741	560.335	6.089	331	384.401	383.164	»	»	545	57.716
Leuven	3.484	1.413.143	3.574	1.412.107	»	»	85	163.834	92	473	271	18.486	231	5.810	14.360	149.023	784	46	323.828	273.010	»	»	53	6.101
Mechelen	7.902	868.031	7.590	867.971	481	7.804	162	365	96	399	256	16.774	241	11.801	19.121	134.521	1.272	54	11.022	11.332	»	»	130	3.160
Malmedy	522	37.760	471	37.601	67	9.641	2	5	8	40	3	178	64	2.722	3.497	14.332	252	26	42.866	43.012	»	»	12	1.734
Marche	56	4.689	50	4.628	»	»	1	19	10	7	1	100	59	2.307	2.290	4.145	123	26	21.278	21.883	»	»	11	444
Bergen	3.070	749.224	3.408	756.000	»	»	57	180	147	885	251	78.028	456	156.457	17.659	76.221	960	175	93.728	95.193	»	»	220	7.610
Moescroen	991	78.569	1.517	79.214	30	980	7	12	16	117	44	1.119	285	14.801	5.048	12.420	319	22	62.641	62.324	»	»	29	655
Namen	3.592	784.484	4.739	784.490	117	841	85	856	189	1.862	69	5.707	274	14.560	20.340	59.067	1.369	98	8.983	8.650	1	4,7	113	7.561
Neufchâteau	238	14.382	588	14.382	»	»	1	2	58	35	9	326	27	1.787	1.420	2.437	37	35	13.866	13.911	»	»	16	1.016
Nijvel	4.003	425.144	5.625	425.303	168	2.781	10	718	61	342	39	2.543	79	2.985	4.845	53.123	437	22	12.204	12.183	»	»	19	423
Oostende	1.877	248.509	2.351	248.752	1	2	145	474	433	1.490	69	1.911	375	22.219	10.806	29.402	1.220	33	72.671	72.592	»	»	39	1.268
Peruwelz	549	174.152	1.543	173.821	69	5.413	57	202	48	128	221	6.539	104	1.385	2.857	53.080	71	43	6.682	6.861	»	»	23	1.490
Philippeville	930	40.617	1.323	40.624	20	151	5	57	6	8	30	715	74	1.258	735	1.811	64	86	2.731	2.618	»	»	53	1.525
Ronse	3.348	279.595	3.057	278.905	86	522	76	355	147	1.001	85	490	437	9.195	7.778	72.278	316	40	65.944	65.121	1	1,5	64	2.130
Roeselaere	801	197.024	1.553	197.347	»	»	97	630	29	399	25	808	321	7.310	7.127	49.079	331	46	42.219	44.275	4	33,9	59	865
Sint-Niklaas	1.286	163.678	1.535	164.023	143	472	111	863	57	429	40	3.647	407	34.641	9.578	38.560	641	18	38.034	38.410	»	»	17	577
Zinnik	1.647	142.755	912	142.808	18	311	14	274	66	123	12	309	156	1.324	2.806	5.160	233	40	19.828	20.053	»	»	22	729
Dendermonde	3.727	227.368	4.085	227.412	»	»	39	172	19	42	191	10.145	167	3.635	3.412	15.336	199	27	36.838	35.332	»	»	16	849
Thienen	1.640	807.516	2.252	807.264	»	»	41	70	43	476	33	2.577	139	6.741	6.731	211.604	380	16	18.520	18.375	»	»	4	65
Tongeren	1.338	155.162	1.576	155.242	67	432	18	47	16	30	85	3.790	94	1.376	4.111	32.597	241	8	12.671	12.825	»	»	48	605
Doornik	2.895	518.051	2.780	517.747	455	52.562	107	283	140	498	106	3.882	513	19.561	13.282	129.548	775	149	68.784	73.439	»	»	92	4.073
Turnhout	1.449	236.091	1.889	235.952	»	»	18	66	52	598	»	»	230	14.676	8.314	28.457	454	23	25.133	25.359	»	»	16	1.976
Verviers	5.895	1.481.127	9.944	1.485.950	2.488	40.012	449	2.796	193	1.685	706	29.475	497	27.168	22.333	414.568	967	121	232.593	229.516	»	»	230	21.928
Waver	825	128.193	1.125	128.602	»	»	10	116	31	140	152	2.659	60	2.188	4.816	10.795	229	24	12.667	12.882	»	»	7	842
Yper	599	26.583	778	26.682	»	»	27	106	25	211	»	»	73	3.725	3.361	6.062	236	25	7.116	6.646	»	»	15	364
SAMEN	106.709	22.203.031	126.964	22.213.382	51.798	284.372	3.496	200.820	5.233	36.538	5.035	321.425	11.758	792.846	437.854	3.417.068	29.083	2.725	2.538.030	2.466.483	10	48,5	3.668	196.334
Antwerpen	18.729	10.619.698	32.098	10.598.861	134 697	215.952	1.329	64.640	1.231	62.556	1.920	165.300	1.480	90.256	121.362	1.231.884	11.235	270	1.194.828	1.173.231	»	»	113	4.048
Brussel	68.700	80.556.081	117.600	80.947.715	330.888	315.256	4.378	66.816	2.737	233.164	9.401	668.252	3.157	276.029	380.552	1.920.242	37.014	1.987	1.514.899	1.466.340	»	»	4.428	148.445
ALGEHEEL TOTAAL	194.138	113.378.810	276.662	113.759.958	517.383	815.580	9.203	332.276	9.201	332.258	16.356	1.154.977	16.395	1.159.131	939.768	6.569.194	77.332	4.982	5.247.757	5.106.054	10	48,5	8.209	348.827

WISSELKOERSEN TE BRUSSEL

op de data van de weekstaten der Nationale Bank van België

1931 Data der weekstaten	Londen 1 £ = 35 belgas	Parijs 100 Fr. fr. = 28,17729 b.	New-York KABEL 1 $ = 7,19193 b.	Amsterdam 100 Fl. = 289,086 b.	Genève 100 Fr. Zw. = 138,77 b.	Madrid 100 Pès. = 138,77 b.	Italië 100 Lira = 37,852 b.	Stockholm 100 Kr. = 192,736 b.	Oslo 100 Kr. = 192,736 b.	Kopenhagen 100 Kr. = 192,736 b.	Praag 100 Kr. = 21,3086 b.	Montréal 1 $ = 7,19193 b.	Berlijn 100 Mk. = 171,32 b.	Weenen 100 Sch. = 101,20 b.	Warschau 100 Zl. = 80,68 b.	Budapest 100 pingö = 125,786 b.	Letland 100 Lat. = 138,7702 b.
8 Januari . .	34,8005	28,13	7,16775	288,485	138,92	76,20	37,5225	191,80	191,50	191,575	21,24	7,1325	170,58	100,65	80,10	125,10	138,—
15 » . .	34,834	28,13	7,1766	288,62	138,95	73,60	37,5575	192,025	191,75	191,825	21,2525	7,1475	170,51	100,875	80,425	125,15	138,10
22 » . .	34,823	28,1035	7,17425	288,525	138,79	76,—	37,55	192,04	191,65	191,70	21,235	7,1535	170,59	100,85	80,30	125,30	138,05
29 » . .	34,821	28,1055	7,17125	288,30	138,69	73,35	37,5325	191,94	191,65	191,775	21,225	7,159	170,36	100,825	80,325	125,20	138,10
5 Februari .	34,8255	28,1025	7,1680	288,—	138,495	72,375	37,535	191,90	191,75	191,75	21,22	7,155	170,51	100,80	80,35	125,10	138,05
12 » . .	34,864	28,121	7,172747	287,98	138,475	70,55	37,545	192,05	191,875	191,875	21,225	7,164	170,57	100,80	80,40	125,19	138,15
19 » . .	34,8475	28,117	7,1745	287,81	138,385	73,70	37,56	192,—	191,80	191.81	21,245	7,1625	170,50	100,70	80,25	125,05	138,—
26 » . .	34,8375	28,105	7,171	287,67	138,19	73,85	37,55375	191,975	191,85	191,875	21,25	7,16425	170,44	100,80	80,325	125,20	138,15
5 Maart . .	34,849	28,0985	7,17375	287,50	138,11	77,10	37,5825	192,18	191,875	191,90	21,25	7,165	170,54	100,80	80,40	125,15	138,15
12 » . .	34,85	28,071	7,1715	287,55	138,02	78,175	37,58	192,05	191,85	191,90	21,255	7,1625	170,77	100,80	80,35	125,10	138,15
19 » . .	34,894	28,0945	7,18125	287,90	138,15	75,40	37,63	192,30	192,075	192,10	21,285	7,171	171,13	100,89	80,45	125,15	138,10
26 » . .	34,917	28,1105	7,18675	288.02	138,29	76,75	37,645	192,475	192,225	192,225	21,2925	7,172	171,25	100,875	80,45	125,20	138,25
1 April . .	34,945	28,1425	7.19275	288,32	138,38	78,60	37,67	192,57	192,375	192,375	21,30875	7,179	171,325	101,075	80,65	125,40	138,25
9 » . .	34,925	28,108	7,1875	288,17	138,46	79,20	37,6325	192,40	192,20	192,275	21,2975	7,174	171,20	101,075	80,55	125,20	138,20
16 » . .	34,946	28,127	7,1925	288,64	138,57	73,45	37,6625	192,55	192,275	192,375	21,31	7,181	171,32	101,10	80,55	125,35	138,45
23 » . .	34,955	28,1225	7,191	288,87	138,55	71,80	37,67375	192,70	192,40	192,45	21,31	7,179	171,30	101,15	80,60	125,50	138,40
30 » . .	34,9635	28,0950	7,1881	289,08	138,50	75,975	37,65	192,70	192,40	192,475	21,29	7,1725	171,20	101,05	80,55	125,40	138,40
7 Mei . . .	34,982	28,108	7,191	288,85	138,55	74,45	37,6475	192,80	192,50	192,55	21,30	7,1775	171,275	101,125	80,525	125,40	138,40
13 » . . .	34,945	28,1175	7,186	288,62	138,52	71,80	37,63	192,625	192,35	192,375	21,295	7,1745	171,21	101,05	80,45	125,375	138,40
20 » . . .	34,9665	28,1105	7,18725	288,70	138,55	71,95	37,633	192,675	192,475	192,475	21,29875	7,17	171,19	101,—	80,48	125,40	138.60
28 » . . .	34,92	28,0995	7,179	288,68	138,79	66,65	37,57875	192,475	192,15	192,25	21,275	7,174	170,51	100,975	80,40	125,20	138,55
4 Juni . . .	34,925	28,1125	7,178	288,74	139,21	67,90	37,565	192,40	192,20	192,2975	21,2625	7,1715	170.39	100,75	80,35	125,25	138,60
11 » . . .	34,9285	28,1185	7,18075	288,925	139,36	72,35	37,595	192,45	192,25	192,30	21,275	7,161	170,38	100,70	80,325	125,20	138,65
18 » . . .	34,9525	28,13	7,1845	289,19	139,53	71,40	37,62	192,60	192,40	192,40	21,29	7,147	170,60	100,90	80,50	125,30	138,65
24 » . . .	34,9285	28,11	7,1775	288,91	139,215	69,—	37,585	192,50	192,275	192,275	21,2625	7,144	170,46	100,90	80,50	125,40	138,60
2 Juli . . .	34,9005	28,0925	7,175	288,69	138,97	68,—	37,57	192,45	192,125	192,15	21,255	7,1435	170,29	100,875	80,45	125,30	138,60
9 » . . .	34,8455	28,073	7,1595	288,44	139,—	68,20	37,4925	192,075	191,775	191,80	21,21	7,13	169,89	100,675	80,40	125,30	138,45
16 » . . .	34,7875	28,184	7,1855	288,91	139,37	67,80	37,4375	191,60	191,325	191,60	21,17	7,13	—	99,50	79,90	122,50	138,—
23 » . . .	34,76	28,13	7,17375	289,—	139,40	65,95	37,5175	191,60	191,325	191,425	21,18	7,1415	—	100,—	79,50	123,—	138,—
30 » . . .	34,7945	28,0835	7,1655	288,75	139,79	65,—	37,485	191,65	191,50	191,60	21,215	7,1360	—	100,775	80,40	—	138,10
6 Augustus .	34,826	28,12	7,177	289,25	140,22	62,20	37,53	191,75	191,60	191,725	21,20	7,147	—	101,—	80,35	—	138,25
12 » . .	34,8815	28,136	7.1815	289,49	140,02	63,—	37,5625	192,125	191,95	192,—	21,2775	7,148	—	101,05	80,50	—	138,35
20 » . .	34,855	28,1195	7,1755	289,30	139,63	63,90	37,53375	192,—	191,80	191,85	21,27	7,1425	—	100,65	80,35	—	138,50
27 » . .	34,855	28,115	7,1695	289,09	139,55	64,70	37,52	191,95	191,75	191,825	21,26	7,1385	—	100,50	80,15	—	138,45
3 September.	34,901	28,161	7,1795	289,35	139,90	64,70	37,545	192,20	191,975	191,99	21,2725	7,141	—	101,—	80,35	—	138,55
10 » .	34,945	28,19	7,1909	290,04	140,24	64,80	37,615	192,35	192,20	192,25	21,31	7,1425	—	101,05	80,55	—	138,80
17 » .	34,926	28,171	7,1901	290,01	140,33	65,25	37.6025	192,40	192,10	192,15	21,30	7,117	—	100,70	80,525	—	138,95
24 » .	27,95	28,23	7,17125	285,50	138,50	63,25	35,—	—	—	—	21,21	—	—	—	80,40	—	—
1 October. .	28,25	28,2295	7,165	288.15	140,50	64,25	36,40	164,—	155,—	160,—	21,23	6,—	—	98,90	80,40	—	140,—
8 » . .	27,525	28,215	7,163	288,70	140,55	64,65	36,60	167,—	156,50	160,—	21,235	6,15	167,40	—	80,05	—	—
15 » . .	27,51	28,01	7,1115	288,65	139,775	63,25	36,975	166,75	154,—	159,—	21,20	6,15	163,75	—	80,15	—	—
22 » . .	28,15	28,14	7,1475	289,825	140,15	64,—	37,275	167,—	154,—	160,—	21,135	6,25	166,10	—	80,20	—	138,—
29 » .	27,76	28,23	7,1685	289,95	139,60	63,80	37,05	159,75	157,50	158,—	21,24	6,35	169,925	—	80,50	—	—
5 November .	26,80	28,13	7,1545	288,875	139,50	62,50	37,275	156,25	152,—	155,—	21,26	6,25	170,—	—	80,40	—	—
12 » .	27,21	28,205	7,175	289,17	140,20	62,45	37,15	152,75	151,50	154,75	21,30	6,45	169,79	—	80,55	—	—
19 » .	27,165	28,2225	7,21125	289,57	140,05	61,50	37,15	148,75	147,—	149,—	21,35	6,38	171,2997	—	80,70	—	—
26 » .	25,94	28,1725	7,20	288,95	139,35	60,90	37,03	142,50	139,25	142,50	21,3825	6,275	170,69	—	80,50	—	—
3 December .	24,35	28.1525	7,19375	290,125	139,94	60,05	36,90	134,25	133,50	135,75	21,35	6,20	170,30	—	80,60	—	—
10 » .	23,70	28,1905	7,19	290,14	139,98	59,70	37,05	131,—	130,—	131,25	21,40	5,85	169,30	—	80,60	—	—
17 » .	24,78	28,2325	7,187	288,46	140,15	61,60	36,625	137,25	133,75	137,75	21,375	5,75	170,60	—	80,50	—	—
22 » .	24,35	28,235	7,1775	288,84	140,05	60,85	36,60	135,—	134,—	136,—	21,34	5,60	169,75	—	80,35	—	—
30 » .	24,52	28,235	7,206	288,98	140,44	60,775	36,50	136,125	134,—	136,—	21,36	5,75	171,075	—	80,375	—	—

WISSELKOERSEN TE BRUSSEL

BIJLAGE **G**

Hoogste en gemiddelde in den loop der maand

1931	Londen 1 £ = 35 belga	Parijs 100 Fr. Fr. = 28,17729 b.	New-York KABEL 1 $ = 7,19193 b.	Amsterdam 100 Fl. = 289,086 b.	Genève 100 Fr. Zw. = 138,77 b.	Madrid 100 Pes. = 138,77 b.	Italië 100 Lira = 37,852 b.	Stockholm 100 Kr. = 192,736 fr.	Oslo 100 Kr. = 192,736 b.	Kopenhagen 100 Kr. = 192,736 b.	Praag 100 Kr. = 21,3086 b.	Montréal 1 $ = 7,19193 b.	Berlijn 100 Rm. = 171,32 b.	Weenen 100 Sch. = 101,20 b.	Warschau 100 Zl. = 80,68 b.	Budapest 100 pingö = 125,786 b.	Letland 100 Lat. = 138,7702 b.
Januari																	
Hoogste . .	34,84	28,1415	7,1775	288,78	139,—	76,60	37,565	192,10	191,75	191,85	21,255	7,16	170,59	100,90	80,50	125,325	138,10
Laagste. . .	34,78	28,1035	7,16	288,30	138,68	73,—	37,5025	191,80	191,475	191,55	21,225	7,1325	170,36	100,55	80,10	125,10	138,—
Gemiddelde .	34,819	28,121	7,1721	288,54	138,85	74,727	37,543	191,96	191,64	191,73	21,242	7,1476	170,51	100,80	80,335	125,20	138,05
Februari																	
Hoogste . .	34,884	28,141	7,18025	288,22	138,57	76,40	37,585	192,125	191,95	192,05	21,25	7,1685	170,63	100,875	80,45	125,25	138,30
Laagste. . .	34,818	28,09	7,1625	287,67	138,05	70,25	37,50	191,825	191,65	191,75	21,215	7,155	170,30	100,70	80,25	125,—	138,—
Gemiddelde .	34,846	28,112	7,1717	287,89	138,39	73,174	37,547	192,01	191,79	191,86	21,235	7,1613	170,50	100,81	80,369	125,17	138,13
Maart																	
Hoogste . .	34,9505	28,1425	7,19525	288,395	138,41	78,90	37,6825	192,625	192,40	192,44	21,315	7,179	171,39	101,10	80,625	125,45	138,30
Laagste. . .	34,8415	28,071	7,1715	287,49	138,02	74,50	37,575	192,05	191,775	191,85	21,245	7,1625	170,48	100,775	80,35	125,—	138,10
Gemiddelde .	34,881	28,100	7,1795	287,82	138,16	77,055	37,612	192,28	192,02	192,06	21,273	7,1688	170,94	100,87	80,426	125,18	138,16
April																	
Hoogste . .	34,9635	28,1425	7,19475	289,08	138,59	79,70	37,685	192,70	192,45	192,50	21,3125	7,1830	171,33	101,175	80,65	125,45	138,60
Laagste. . .	34,925	28,0925	7,18525	288,15	138,38	70,75	37,625	192,40	192,20	192,25	21,28	7,17	171,18	101,05	80,50	125,20	138,20
Gemiddelde .	34,948	28,119	7,1911	288,69	138,50	74,866	37,658	192,59	192,35	192,41	21,301	7,1779	171,25	101,11	80,571	125,37	138,37
Mei																	
Hoogste . .	34,982	28,129	7,191	289,055	138,89	75,12	37,655	192,80	192,50	192,55	21,305	7,1780	171,275	101,125	80,55	125,475	138,60
Laagste. . .	34,92	28,0965	7,179	288,535	138,475	64,35	37,565	192,475	192,15	192,20	21,27	7,167	170,51	100,85	80,40	125,20	138,40
Gemiddelde .	34,956	28,109	7,1865	288,76	138,60	71,819	37,627	192,66	192,38	192,43	21,292	7,1726	171,08	101,03	80,465	125,35	138,46
Juni																	
Hoogste . .	34,95875	28,14	7,18525	289,22	139,54	72,85	37,6275	192,60	192,40	192,425	21,29	7,1725	170,60	100,90	80,60	125,50	138,75
Laagste. . .	34,9095	28,089	7,1775	288,73	138,78	57,75	37,56	192,36	192,125	192,225	21,26	7,131	170,25	100,70	80,30	125,10	138,45
Gemiddelde .	34,934	28,119	7,1805	288,96	139,29	69,261	37,591	192,47	192,27	192,33	21,272	7,1534	170,43	100,80	80,447	125,27	138,60
Juli																	
Hoogste . .	34,9015	28,184	7,1855	289,02	139,79	69,75	37,57	192,50	192,20	192,15	21,2575	7,15	170,31	100,875	80,50	125,30	138,60
Laagste. . .	34,76	28,048	7,1575	287,90	138,38	64,—	37,41	191,59	191,10	191,425	21,17	7,11	169,86	99,50	79,50	122,50	138,—
Gemiddelde .	34,818	28,096	7,1677	288,65	139,22	66,867	37,494	191,88	191,59	191,71	21,214	7,1355	170,05	100,35	80,147	124,35	138,26
Augustus																	
Hoogste . .	34,8825	28,1395	7,18175	289,49	140,22	65,—	37,5625	192,125	192,025	192,—	21,2775	7,1635	—	101,05	80.55	—	139,—
Laagste. . .	34.786	28,0785	7,16425	288,94	139,47	61,—	37,485	191,60	191,45	191,50	21,20	7,1345	—	100,20	79,90	—	138,15
Gemiddelde .	34,849	28,119	7,1750	289,26	139,81	63,16	37,529	191,91	191,76	191,81	21,26	7,144	—	100,71	80,30	—	138,41
September																	
Hoogste . .	34,952	28,23625	7,19125	290,225	140,65	71,—	37,65	192,55	192,20	192,275	21,3125	7,1425	—	101,10	80,70	—	139.35
Laagste. . .	25,50	28,137	7,162	285,50	138,30	62,95	33,25	155,—	150,—	159,—	21,195	5,90	—	96,10	80,—	—	138,40
Gemiddelde .	32,597	28,188	7,1806	288,97	139,95	64,71	36,893	187,39	185,97	187,15	21,272	6,943	—	100,48	80,422	—	138,74
October																	
Hoogste . .	28,30	28.2325	7,1815	290,70	140,55	64,65	37,375	171,—	163,50	165,—	21,256	6,40	170,15	98,90	80,60	—	140,—
Laagste. . .	26,9045	28,01	7,1115	286,45	139,55	63,10	36,40	159.75	153,—	157,—	21,07	6,—	162,30	80,—	79,60	—	138,—
Gemiddelde .	27,781	28,123	7,1425	288,92	140,02	63,88	36,926	166,25	156,20	159,52	21,188	6,1647	166,41	88,97	80,175	—	138,85
November																	
Hoogste . .	27,30	28,235	7,2185	290,—	140,23	63,50	37,275	162,—	154,—	155,50	21,405	6,45	171,38	—	80,85	—	140,—
Laagste. . .	24,885	28,125	7,1545	288,80	139,34	60,70	36,99	137,—	133,25	137,75	21,26	6,15	169,79	—	80,25	—	139,—
Gemiddelde .	26,710	28,189	7,1912	289,22	139,90	61,945	37,116	149,24	146,16	149,17	21,346	6,3268	170,56	—	80,569	—	139,50
December																	
Hoogste . .	24,78	28,235	7,21	291,10	140,45	61,60	37,05	139,—	137,50	139,—	21,425	6,26	171,10	—	80,60	—	141,—
Laagste. . .	23,33	28,1275	7,16975	287,92	139,73	59,15	36,20	127,25	127,—	129,25	21,26	5,60	163,35	—	80,25	—	139,50
Gemiddelde .	24,214	28,201	7,1903	289,43	140,08	60,560	36,694	134,45	132,26	134,94	21,356	5,9084	169,85	—	80,467	—	140,25
1931 (jaar)																	
Hoogste. . .	34,982	28,23625	7,2185	291,10	140,65	79,70	37,685	192,80	192,50	192,55	21,425	7,1830	171,39	101,175	80,85	125,50*	141,—
Laagste. . .	23,33	28,01	7,1115	285,50	138,02	57,75	33,25	127,25	127,—	129,25	21,07	5,60	162,30	80,—	79,50	122,50*	138,—
Jaarl. I-VIII	34,881	—	—	—	—	—	—	192,22	191,97	192,04	—	7,1576	170,68*	100,81	—	125,13*	—
Jaarl. X-XII	26,212	—	—	—	—	—	—	149,75	144,81	147,81	—	6,1234	169,07	—	—	—	—
Jaarl. gemid.	—	28,133	7,1774	288,73	139,23	68,502	37,352	—	—	—	21,271	—	—	—	80,391	—	138,65

(*) 7 eerste maanden.

BIJLAGE H

Verrichtingen der Verrekeningskamers over het jaar 1931 (van 1 Januari tot 31 December)

VERREKENINGS-KAMERS	AANTAL VERREKENDE STUKS	BEDRAG DER VERREKENDE STUKS	GETAL AANGESLOTEN LEDEN op 31-12-31
AALST	41.752	1.584.161.814,89	6
AARLEN	16.399	557.587.961,56	6
ATH	8.732	197.889.153,35	5
OUDENAARDE	22.966	381.731.876,06	7
BOOM	7.752	531.806.360,93	4
BRUGGE	66.485	1.111.504.456,68	6
CHARLEROI	114.551	4.262.292.276,60	7
KORTRIJK	100.581	5.030.259.317,06	7
EEKLOO	10.664	314.964.922,68	6
VEURNE	9.591	222.852.082,62	6
GENT	165.098	7.357.068.441,07	9
GEERAARDSBERGEN	19.665	310.097.788,97	7
HASSELT	22.032	1.450.927.156,59	6
HOEI	33.955	839.543.871,96	8
LA LOUVIÈRE	46.767	2.093.504.018,68	5
LUIK	260.260	10.850.193.916,62	15
LEUVEN	58.847	3.633.570.433,77	7
MECHELEN	42.933	653.909.552,18	6
BERGEN	84.153	3.181.762.957,72	8
MOESCROEN	19.140	629.160.484,37	6
NAMEN	66.756	1.282.471.976,33	8
NIJVEL	9.843	200.485.551,34	6
OOSTENDE	45.610	1.214.872.542,11	9
PERUWELZ	10.868	275.759.505,56	7
RONSE	41.296	795.681.778,57	6
ROESELAERE	53.776	1.066.305.541,40	7
SINT-NIKLAAS	39.210	825.563.286,83	7
ZINNIK	5.982	164.565.921,81	5
DENDERMONDE	16.816	379.717.383,66	7
THIENEN	19.109	855.030.033,50	7
TONGEREN	13.367	206.399.813,26	6
DOORNIK	63.756	2.130.766.717,97	9
TURNHOUT	27.994	479.782.886,18	6
VERVIERS	84.739	3.682.168.839,06	10
WAVER	16.920	249.321.966,28	7
YPER	13.442	368.290.311,99	6
Totaal der Agentschap.	1.681.807	59.371.972.900,21	
ANTWERPEN	761.135	57.326.403.677,95	25
BRUSSEL	1.939.993	256.689.486.621,75	44
ALGEHEEL TOTAAL	4.382.935	373.387.863.199,91	

Gemiddeld bedrag : fr. 96.119,58

BIJLAGE I

WETSONTWERP

tot goedkeuring van de Overeenkomst gesloten den 19n Februari 1932 tusschen den Belgischen Staat en de Nationale Bank van België

MEMORIE VAN TOELICHTING

Toen in October 1926 de Regeering de stabilisatie van den Belgischen frank ondernam, omvatte het plan dat zij uitwerkte de aanneming van den *gold exchange standard*, methode volgens welke de tot dekking van de biljetten en andere verbintenissen op zicht aangewezen kasvoorraad van het Uitgifte-instituut, kon bestaan in een bepaalde verhouding, en op denzelfden voet als het goud, uit in goud betaalbare buitenlandsche deviezen. Deze methode, afgeleid van den *gold bullion standard*, die een louter metallieken kasvoorraad in zicht sluit, zooals bij het oud statuut was voorgeschreven, maakt bezuiniging van improductief metaal mogelijk door het deels door productieve gouddeviezen te vervangen.

De stabilisatieleening berustte op die opvatting; tegen de lasten welke zij medebrengt zou merkbaar de belegging opwegen van de deviezen welke zij aan de Nationale Bank bracht en waarvan de Staat zich de algeheele opbrengst voorbehield. De uit dien hoofde door 's Rijks Schatkist geïnde inkomsten bereiken heden 447 millioen.

Nooit is bij hen, die de stabilisatie voorbereid en er de wetgevende akten en bescheiden hebben van opgemaakt, de gedachte opgekomen dat, onder de gekozen deviezen, het pond sterling van het goud zou kunnen worden gescheiden. Hadde men deze gebeurlijkheid, welke den gold exchange standard in zijn grondvesten zou schudden, kunnen vermoeden, zou hadde niemand er in toegestemd er het risico van te loopen; voorzeker hadde de Bank geweigerd het op zicht te nemen, het al te bovenmatig oordeelend ten opzichte van haar kapitaal, en onvereenigbaar met de haar opgedragen taak : het bewerkstelligen van de stabiliteit der Belgische munt.

Het aannemen van den *gold exchange standard* in het principe van onze stabilisatie is de hoofdoorzaak van de verwarring die de inzinking van het pond in de balans van de Bank heeft teweeggebracht. De billijkheid, zooals trouwens het belang van het land, hetwelk vereischt dat het krediet van het Instituut van uitgifte niet aan het wankelen zou gebracht worden, eischen dat de Staat er de slechte gevolgen van aanvaarde nadat hij er de voordeelen van genoten heeft.

Ten andere, de wijze waarop de bepalingen werden toegepast van de wet-overeenkomst van 18 October 1926, waarbij aan den Staat de inkomsten van de beleggingen in buitenlandsche deviezen worden toegewezen, toont wel dat de schommelingen van wisselkoers, hoe gering zij ook in het vooruitzicht waren, aan de Schatkist ten goede of ten laste moesten komen.

Inderdaad, toen er spraak was de uitvoering van deze overeenkomst te organiseeren, heeft men de wijze moeten regelen waarop, aan den Staat of aan de Bank, de verschillen zouden worden toegekend die uit de schommelingen van den wisselkoers zouden voortkomen. De Regeering ging met de Bank akkoord om te verklaren dat in de zesmaandelijksche afrekening van de inkomsten der bedoelde beleggingen, de Staat zou gedebiteerd of gekrediteerd worden

voor het bedrag van het wisselkoersverschil. Het was bovendien verstaan dat een afhouding van 5 t. h. op de aldus verkregen zesmaandelijksche inkomsten zou gedaan worden, tot het aanleggen van een reserve bestemd om alle voorzienbaar risico te dekken.

Het is volgens deze beginselen dat de wet-overeenkomst gedurende zes jaar uitgevoerd werd. De zesmaandelijksche afrekeningen werden regelmatig onderworpen aan het Rekenhof dat ze zonder aanmerking aannam.

Wat beduidt dit, zooniet dat, naar het inzicht zelf van de makers van de wetbesluiten van 1926, het Instituut van uitgifte van elk wisselkoersrisico, ten aanzien van de deviezen welke zij met het goud hadden gelijkgesteld, diende vrijgesteld?

Het aannemen van den *gold exchange standard* verbood niet aan de Bank, die de bewaarster van de stabiliteit van den Belgischen frank was, haar bezit aan goud-metaal trapsgewijze te vermeerderen. Sedert 1927 heeft ons Instituut van uitgifte deze politiek bij voortduur toegepast. Begin September 1931 bezat de Nationale Bank van België 8.120 millioen in goud-metaal, zegge 5.324 millioen meer dan in October 1926. Zoodanig was de liquiditeit van ons Instituut van uilgifte dat, toen de crisis van het pond intrad, het in 24 uur voor meer dan 4 milliard deviezen in goud-metaal kon omzetten. Wat het in de gelegenheid stelde, den dag na de inzinking van de Britsche devies, te verkondigen dat zijn aanstaande toestand een « kasvoorraad aan goud » zou aanwijzen die geheel en al uit goud-metaal samengesteld was en waarmede de biljetten alsmede dc verbintenissen op zicht in de verhouding van 65 t. h. gedekt waren. De Nationale Bank, die zich aldus onder het regime van den gold standard had geplaatst, bood de sterkste verhouding van metallieken kasvoorraad welke België ooit gekend heeft en een van de sterkste onder die van al de instituten van uitgifte.

Door deze politiek tot het uiterste te drijven zou men er toe gekomen zijn het algeheel deviezen-kapitaal dat ter beschikking van het Instituut van uitgiften staat, onproductief te maken, en zulks ten nadeele van 's Rijks Schatkist.

Anderzijds verboden overwegingen van internationale solidariteit aan het Instituut — zooals trouwens ook aan de « Banque de France » of aan de « Nederlandsche Bank » — tot verrichtingen over te gaan, welke de moeilijkheden van andere markten, en bijzonder van de markt te Londen, nog zouden verzwaard hebben. Niet alleen legden onze betrekkingen met Groot Brittannië als plicht op geen nieuwe verwarring op de Engelsche muntmarkt te verwekken — welke verwarring trouwens ook aan 's lands economie ware ten kwade gekomen — maar ook de noodwendigheden van onzen buitenlandschen handel, vorderden van ons Instituut van uitgifte liquide middelen in sterling te bewaren en zijn betrekkingen met de Engelsche markt te behouden.

Het is om reden van deze verschillende belangen dat de Bank er toe kwam een betrekkelijk beduidend bezit aan ponden sterling (£ 12.643 000) onder zich te hebben.

De Bank zou het uit de waardevermindering van deze ponden voortvloeiend verlies niet hebben kunnen dragen. Afgezien van de getroffen overeenkomsten, komen het gezond verstand en de billijkheidszin er tegen op dat de Staat haar dezen last oplegde. De opbrengst van deze deviezen worden toegekend aan de Schatkist, logischerwijze diende ze te worden aangewend om het door de waardevermindering van de hoofdsom berokkend verlies aan te zuiveren.

De overeenkomst van 23 September 1931, waarvan de tekst hierbij gaat, had ten doel de onmiddellijke moeilijkheden te bestrijden. Als logisch gevolg van de vorige feiten en overeenkomsten, streefde zij er naar te vermijden dat de balans der Nationale Bank van België niet in evenwicht zou blijken te zijn. Voorloopig akkoord, dat zou wegvallen voor een aan het Parlement voor te leggen vollediger overeenkomst.

De Regeering heeft de eer U den tekst ervan ter behandeling voor te leggen.

Artikel één is er de grondbepaling van. Het brengt definitief in de werkelijke comptabi-

liteit, door een afgifte van Schuldbewijzen, het ten laste nemen door den Staat van het verschil tusschen den prijs der ponden in bezit van de Bank op 21 September 1931 en de tegenwaarde van deze ponden tegen den koers genoteerd daags vóór de jongste balans van de Bank. Aldus wordt het vereischte evenwicht hersteld tusschen het vermogen en de verbintenissen van het Uitgifte-instituut.

Bewuste titels zijn renteloos. Feitelijk hebben ze slechts een comptabiliteitswaarde en moeten ze geen last voor de Schatkist uitmaken.

De amortisatie van de te dekken waardevermindering zal zoo vlug mogelijk geschieden. Te dien einde en overeenkomstig de wenken van de Commissie van Financiën van den Senaat, verruimt de overeenkomst het beleggingsvermogen van de Bank. Met afwijking van artikel 15 van haar organieke wet, wordt de Bank ertoe gemachtigd, vóór 1 Januari 1930, in vreemde munten uitgegeven fondsen van den Belgischen Staat ten beloope van vijfhonderd vijftig millioen frank te verkrijgen. Veilige en in hooge mate loonende verkrijgingen, gelet op de huidige koersen dezer fondsen en op derzelver buitengewoon hooge rendeering.

De amortisatie zal geschieden door middel van de rechtstreeksche en onrechtstreeksche opbrengst uit, hetzij uit de ponden, hetzij uit de beleggingen waarvoor derzelver tegenwaarde zal aangewend geworden zijn. Daartoe schrijft de overeenkomst voor, een speciale rekening te openen waar dient ingeschreven, benevens het bedrag van het vermogen in ponden en de ermede verband houdende beleggingen, de opbrengst van deze waarden met kapitaliseering van de rente. Dank zij dit middel kan de amortisatie van het te dekken verlies binnen een tamelijk gering tijdperk in het vooruitzicht worden gesteld.

De Nationale Bank, die de aanzuivering van de speciale rekening verlangt nog meer te bespoedigen, wendt te dien einde een kapitaal van 60 millioen frank aan, hetwelk zij zich verbindt te betalen in annuïteiten van ieder minstens 10 millioen frank, te beginnen met 24 December 1933.

De aanvulling van de speciale rekening zal bestaan uit vorenvermelde Schuldbewijzen. Het bedrag ervan zal verminderen naar gelang het krediet vergroot van de rekening aan ponden en beleggingen, vermeerderd met de opbrengsten van dit bezit en met de gelden welke de Bank zal toeleggen.

Tevens zal de Schatkist genieten van de verlichting van den last van zijn in ponden luidende leeningen. Dit voordeel bereikt, alleen voor de schijf in ponden van de stabilisatieleening, nagenoeg een milliard.

Alleen in de — hoogst onwaarschijnlijk — onderstelling dat, bij het verstrijken van een tijdperk van 10 jaar, de amortisatie niet zou gedaan zijn, zou, om een einde te stellen aan de verrichting, de Staat, ter vermindering van de verlichting van zijn schuld in ponden sterling, den last van het saldo op zich nemen.

De U ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst brengt den Staat heelemaal geen nadeel, aangezien, eenerzijds, bijaldien de Bank het verlies hadde moeten dragen, zij niet in staat ware geweest hem de inkomsten af te dragen welke hij aan de amortisatie besteedt, nog bovendien gedurende lange jaren, de ontvangsten welke hem zijn deelhebbing in de winsten van de Bank verzekert, en hij anderzijds, ten aanzien van zijn leeninglasten, al de uit de waardevermindering van het pond voortvloeiende voordeelen behoudt. Ten slotte — en dat is de hoofdoverweging — blijft het krediet van ons Instituut van uitgifte, en vandaar ook de stabiliteit van onze munt, gaaf.

De Eerste-Minister,
Minister van Financiën,
J. RENKIN.

WETSONTWERP

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, Heil.

Op de voordracht van Onzen Eersten Minister, Minister van Financiën, en naar het advies van Onzen Ministeraad,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Het ontwerp van wet waarvan de inhoud volgt, zal, in Onzen Naam, door Onzen Eerste-Minister, Minister van Financiën, aan de Wetgevende Kamers worden voorgelegd :

Artikel één. — De tusschen den Staat en de Nationale Bank van België, op 19 Februari 1932 gesloten overeenkomst, waarvan de tekst hierbij gaat, wordt goedgekeurd.

Deze overeenkomst is vrij van zegel- en registratieformalitieten.

Art. 2. — Deze wet is uitvoerbaar met den dag van haar bekendmaking.

Gegeven te , den .

ALBERT.

Van 's Konings wege :

De Eerste-Minister,

Minister van Financiën,

J. RENKIN.

OVEREENKOMST

Tusschen den Belgischen Staat, vertegenwoordigd door den Minister van Financiën, eenerzijds ;

En de Nationale Bank van België, vertegenwoordigd door haar Gouverneur en haar Secretaris, anderzijds ;

Herzien de tusschen partijen op 18 October 1926 tot stand gekomen overeenkomst en de daarop gevolgde uitvoeringsakkoorden ;

Herzien de tusschen partijen op 23 September 1931 gesloten overeenkomst ;

Werd, onder voorbehoud van goedkeuring door de Wetgevende Kamers, overeengekomen wat volgt :

Artikel één. — De Staat zal aan de Nationale Bank van België rentelooze zesmaand-obligatietitels afgeven voor een bedrag gelijk aan het verschil tusschen den prijs van de twaalf millioen zeshonderd drie-en-veertig duizend negen-en-zeventig ponden sterling achttien shilling

vier pence (£ 12.643.079-18-4) die zij op 21 September 1931 bezat en de revaluatie dezer ponden op 24 December 1931, naar rato van fr. 123,10 voor één pond welke revaluatie op laatstvermelden datum, met het product van de bij artikel 2 voorziene speciale rekening wordt vermeerderd.

Deze obligatietitels zijn hernieuwbaar en aan dezelfde regels onderworpen als de krachtens bij de wet van 27 December 1930 goedgekeurde overeenkomst van 17 October 1930 uitgegeven annuïteitentitels.

Art. 2. — Met het oog op de amortisatie van het koersverschil, zullen de Engelsche ponden, het door middel van deze ponden aangeschafte bezit, de op de opbrengst van de uit de stabilisatieleening voortkomende deviezen voorafgenomen wisselreserve en de krachtens artikel 1 uitgegeven obligatietitels het voorwerp van een speciale rekening uitmaken, welke aan onderhavig akkoord en aan de van kracht zijnde overeenkomsten onderworpen is.

Zullen op die bijzondere rekening worden gebracht en gekapitaliseerd, de inkomsten in verband met het bezit aan ponden sterling, met de publieke fondsen beoogd in artikel 3 en met alle andere door middel van de ponden of van hun tegenwaarde gedane productieve belegging.

Een afrekening zal elk jaar op 25 Juni en 24 December worden opgemaakt. De deviezen zullen geraamd worden tegen den daags te voren op de Beurs te Brussel genoteerden koers.

Het bedrag der obligatietitels zal derwijze worden herzien dat de balans verzekerd zij.

Art. 3. — Voor zoover de muntcirculatie zulks mogelijk maakt, mag de Bank ten laste van het bij artikel 2 voorziene speciaal fonds, en zonder dat zij daaromtrent door artikel 15 harer organieke wet gebonden zij, voor niet méér dan vijfhonderd vijftig millioen frank (550.000.000 frank) in vreemde muntsoorten vóór 1 Januari 1930 uitgegeven fondsen van den Belgischen Staat aankoopen.

Art. 4. — Met ingang van 24 December 1933, zal de Bank tot de aanzuivering van de speciale rekening bijdragen tot een bedrag van kapitaal van zestig millioen frank (60.000.000 frank) betaalbaar bij annuïteiten van minstens tien millioen (10.000.000 frank) elk.

Art. 5. — De speciale rekening zal afgesloten worden wanneer het vermogen waaruit zij bestaat, buiten de obligatietitels, den prijs van de twaalf millioen zeshonderd drie-en-veertig duizend negen-en-zeventig ponden achttien shilling vier pence (12.643.079-18-4) op 21 September 1931 zal bereikt hebben.

Wanneer, op den datum van 24 December 1942, de speciale rekening niet aangezuiverd is, zal het saldo in obligatietitels door den Staat worden gedelgd door middel van een jaarlijksche storting tot een dedrag dat gelijk is aan de, met ingang van het dienstjaar 1943, op den dienst van zijn in ponden sterling betaalbare leeningen gedane besparing.

In beide gevallen zal bij een tusschen Staat en Bank af te sluiten overeenkomst de wijze van te geldemaking worden geregeld van de publieke fondsen, die in de speciale rekening nog mochten overblijven.

In duplo opgemaakt te Brussel, den 19 Februari 1932.

Nationale Bank van België :

De Secretaris,
(*get.*) Louis-Jean Mahieu.

De Gouverneur,
(*get.*) Louis Franck.

De Minister van Financiën,
(*get.*) Bon M. Houtart.

BIJLAGEN

behoorende bij de Memorie van Toelichting en het wetsontwerp tot goedkeuring van de overeenkomst van 19 Februari 1932 tusschen den Belgischen Staat en de Nationale Bank van België

De Memorie van Toelichting van het ontwerp van wet vat de beschouwingen van openbaar belang samen, op grond waarvan de Regeering aan het Parlement de aanneming vraagt van dit ontwerp van wet.

Tot voorlichting geven deze bijlagen den tekst weer van vroegere documenten, aan de hand waarvan men de aan de Overeenkomst van 18 October 1926 gegeven uitvoering kan volgen.

NATIONALE BANK VAN BELGIË

D. 20.230

Brussel, den 1n December 1926.

Aan den heer Minister van Financiën, te Brussel.

MIJNHEER DE MINISTER,

. . . . . .

II. — Naast dit vermogen van de Schatkist zijn er andere, mede belegd in buitenlandsche deviezen, die eigendom zijn van de Bank doch waarvan de opbrengst, overeenkomstig de samengevoegde bepalingen van het stabilisatie-besluit en de overeenkomst tusschen Bank en Staat van 18 Oktober 1926, aan den Staat dient toegekend. Die vermogens beliepen, op datum van 25 November 1926, de tegenwaarde van fr. 1.552.469.029,53 waarvan de afrekening hieronder volgt :

Opbrengst van de leening (voorloopig bedrag)			fr. 3.236.368.500,—
Te verrichten stortingen (voorloopig bedrag)		fr. 878.450.941,65	
Aankoopen van goud	fr. 1.203.747.660,17		
Zilver omgezet in goud.	187.756.845,40		
		1.015.990.814,77	
			1.894.441.756,42
		Fr.	1.341.926.743,58
Waarden op het buitenland, vermeld op 25 October 1926 in den metalen kasvoorraad en in rekening gebracht tot vaststelling van de verhouding		fr.	210.542.285,95
Deviezen waarvan de opbrengst naar het Rijk gaat		fr.	1.552.469.029,53

Wij hebben aangenomen dit kapitaal te doen renteeren ten bate van het Rijk. Deze verrichtingen zullen het voorwerp uitmaken van een speciale rekening welke wij voor de door deze kapitalen opgebrachte intresten en winsten zullen crediteeren en voor de lasten en verliezen alsmede inzonderheid de commissieloonen van kredietopening van herdisconteering en beheer (2 °/₀₀ 's jaar) die bij de overeenkomst van 18 October 1926 werden voorzien, zullen debiteeren.

Doch wij meenen dat er twee bijkomende maatregelen dienen getroffen met het oog op goed beheer van deze bezittingen.

A. — Het eenvoudigste ware ons te beperken tot weinig loonende deposito-beleggingen.

Wij achten daarentegen dat wij, door steeds veilige doch soepelere en meer verscheiden, eersterangsch beleggingen, als daar zijn handelseffecten of *call money*, voor de Schatkist een hooger rendement kunnen bereiken.

Doch geen goed beheerde, private onderneming zou een porte-feuille van dien omvang willen beheeren zonder de voorzorg te nemen voor elke uitkeering, op de bruto opbrengsten het noodige vooraf te lichten om een reserve aan te leggen.

Hoe voorzichtig men ook de effecten of de correspondenten uitkieze, toch kunnen buitengewone gebeurtenissen zich voordoen, zooals bij voorbeeld een oorlog, een economische wereldcrisis, staking der betalingen door een huis van eerste gehalte, een inwendige ommekeer op een om 't even welke van de thans op goudbasis werkende markten, enz. Deze onderstellingen dienen des te minder uit het oog verloren daar het tijdstip gedurende hetwelk de Bank deze vermogens zal beheeren, waarschijnlijk van langen duur zal zijn.

Dienvolgens en zelfs in 's Rijks belang, stellen wij U voor ieder halfjaar 5 t. h. van de opbrengst van deze beleggingen te lichten om langzamerhand een reserve tegen alle risico aan te leggen.

De aldus tot reserve gemaakte sommen blijven het eigendom van den Staat en de opbrengst van de beleggingen dier sommen zou samengehoopt worden totdat het kapitaal een naderhand, na opgedane ervaring, vast te stellen cijfer bereike.

B. — Hierboven hebben wij U de tegenwaarde in Belgische franks aangeduid van de deviezen waarvan de opbrengst naar het Rijk gaat. Ieder halfjaar dienen bewuste deviezen tegen den koers van den dag geïnventorieerd om de waarde ervan in verhouding tot de vorige raming te bepalen. Voor het verschil in meer of in minder wordt de Schatkist gecrediteerd of gedebiteerd.

Heeft men een credietsaldo, zoo stellen wij U voor het bij de zooals hierboven gezegd samengestelde speciale wisselkoersreserve te voegen ; in tegenovergesteld geval zal het tekort in de eerste plaats op dezelfde reserve worden voorafgenomen. Zeer waarschijnlijk zullen de verschillen op den langen duur nagenoeg tegen elkaar opwegen.

Wat er ook van zij uit deze beschouwingen treedt nog scherper naar voren hoe onmisbaar de reserve is waarvan we U het aanleggen voorstellen.

Gelieve, Mijnheer de Minister, ons Uwe instemming te betuigen.

Met de meeste hoogachting,

De Secretaris, (*s.*) LOUIS-JEAN MAHIEU.

De Vice-Gouverneur (*s.*) O. LEPREUX.

NATIONALE BANK VAN BELGIË

Nr D. 5175

Brussel, den 29n Maart 1927.

Aan den heer Minister van Financiën, te Brussel.

MIJNHEER DE MINISTER,

I. — In aansluiting met ons onderhoud, hebben wij de eer U ons akkoord te bevestigen nopens de opbrengst van de waarden op het buitenland waarover het gaat in artikel 4 van onze overeenkomst.

De Bank zal 's Rijks Schatkist crediteeren :

1° Voor de opbrengst van de muntleening zooals die opbrengst zich voordoet. Dientengevolge zal de Bank geen interest moeten bonificeeren voor het tot goudaankoop aangewende deel van de leening.

2° Voor de opbrengst van de waarden op het buitenland die van onze dekking deel uitmaken en in rekening kwamen voor het vaststellen van de verhouding.

Op die grondslagen kan de afrekening als volgt worden opgemaakt :

Bedrag van de leening		fr.	3.228.753.656,25
Waarvan :			
Goudaankoop op 25 November 1925 . . . . . fr.	1.203.747.660,17		
In goud omgezet zilver	187.756.845,40		
Saldo . .		fr.	1.015.990.814,77
		Fr.	2.212.762.841,48
Waarden op het buitenland welke op 25 October 1926 in den metalen kasvoorraad voorkwamen en werden in rekening genomen voor het vaststellen van de verhouding		fr.	210.542.285,95
Inkomsten afwerpende deviezen		fr.	2.423.305.127,43

Op die som ook zal het bij artikel 4, § 3, der overeenkomst voorzien commissieloon van 1 °/₀₀ per halfjaar worden berekend.

Wij gaan insgelijks akkoord om, overeenkomstig onze brieven van 1 December 1926 en van 1 Februari 1927, in die rekening een reserve tot voorziening in alle risico's aan te leggen.

II. — Terzelfdertijd hebben wij aanteekening gehouden van het door U uitgebracht verlangen om het bij de stabilisatie in goud belegde bedrag niet te verhoogen door nieuwe aankoopen ten bezware van de voor 's Rijks Schatkist rentende deviezen. Alhoewel wij daar niet strikt toe gehouden zijn, nemen wij aan dit bijvoegsel aan de overeenkomst te brengen.

Dienvolgens zullen de na 25 November 1926 gedane aankoopen van geel metaal of die welke wij later zullen doen, desnoods op de aan de Bank toebehoorende deviezen, waarvan de opbrengst niet aan den Staat is toe gewezen, worden aangerekend. Die welke voor den Staat interest opbrengen zullen eventueel dan alleen tot goud aankoopen aangewend worden wanneer alle overige aan de Bank toebehoorende deviezen zullen zijn opgebruikt.

Gelieve, Mijnheer de Minister, ons te laten weten of U het met den inhoud van dit schrijven eens zijt.

Met de meeste hoogachting.

De Secretaris, (*get.*) LOUIS-JEAN MAHIEU.

De Gouverneur, (*get.*) LOUIS FRANCK.

THESAURIE EN OPENBARE SCHULD
1ste Directie — 1ste Bureel

N^r 305

Brussel, den 11^n April 1927.

Aan den heer Gouverneur van de Nationale Bank van België, te Brussel.

MIJNHEER DE GOUVERNEUR,

Ik heb de eer U de ontvangst te berichten van uw schrijven van 29 Maart, n^r D. 5175 en U mijne instemming te betuigen met de wijze van toepassing welke daarin is aangeduid wat betreft artikel 4 der Overeenkomst van 18 October 1926.

Daaruit vloeit voort dat de waarden op het buitenland waarvan de opbrengst aan de Schatkist wordt toegekend, overeenkomen met een som van fr. 2.423.305.127,43.

Het is ook op deze som en niet volgens het voorschrift van § 3, dat het commissieloon van 1 p. d. per halfjaar zal worden berekend, dat door de Bank dient afgehouden.

Eene reserve, bestemd om in de eventueele risico's te voorzien, zal aangelegd worden door middel eener voorafneming van 5 t. h. per halfjaar op de opbrengst der beleggingen, reserve welke het eigendom van den Staat zal blijven en met eigen inkomsten zal vermeerderen, tot dat het totaal een cijfer zal bereiken dat later volgens de ondervinding zal worden bepaald. Op deze reserve zal worden gebracht het verschil in meer of minder dat de halfjaarlijksche inventaris der deviezen zal aanwijzen, waarvan de opbrengst aan den Staat toekomt.

De aankoopen van goud, na 25 November 1926, zullen op het bezit waarvan hiervoren sprake, niet worden aangerekend; de deviezen welke het vertegenwoordigen, zullen tot dergelijk gebruik eventueel dan alleen worden aangewend wanneer alle andere aan de Bank toebehoorende deviezen opgebruikt zullen zijn.

De interpretatie gegeven aan § 3 der Overeenkomst van 18 October 1926 dient ten slotte tot artikel 30 van het Koninklijk besluit van 25 October 1926 uitgebreid : de bonificatie van het zegelrecht kan inderdaad niet worden toegepast op het gedeelte van de circulatie overeenstemmend met de productieve deviezen-portefeuille ten bate van de Bank.

Met de meeste hoogachting.

De Minister van Financiën,
(*get.*) Bon M. HOUTART.

Deel van den Staat in de zesmaandelijksche revaluatie van de deviezen, in bezit van de Nationale Bank van België

	Wisselkoerswinsten.	Wisselkoersverliezen.
Op 25 Juni 1927 . . . . . fr.	10.171.532 18	
Op 25 December 1927		9.474.676 55
Op 25 Juni 1928	4.334.297 58	
Op 25 Decemder 1928	2.761.922 08	
Op 25 Juni 1929.	2.669.246 42	
Op 25 December 1929		8.095.828 15
Op 25 Juni 1930	1.976.497 97	
Op 25 December 1930		4.612.736 18
Op 25 Juni 1931	11.250.246 99	
Totalen . . . fr.	33.163.743 22	22.183.240 88
Wisselkoerswinsten . fr.	10.980.502 34	

OVEREENKOMST

betreffende de productieve deviezen ten bate van de Thesaurie

Tusschen den Belgischen Staat, vertegenwoordigd door den ondergeteekende, Minister van Financiën, eenerzijds,

en de Nationale Bank van België, vertegenwoordigd door haar ondergeteekende Gouverneur en Secretaris, anderzijds,

werd het volgende uiteengezet :

Op het oogenblik van de muntstabilisatie van 25 October 1926, behield de Regeering zich de opbrengst voor van de bij de Nationale Bank ter betaling van de Staatsschuld gestorte en van de te dien einde aangegane buitenlandsche leening voortkomende deviezen.

In de Overeenkomst van 18 October 1926, dienaangaande gesloten tusschen Staat en Bank, werd uitdrukkelijk bepaald dat er « een bijzondere rekening zal gehouden worden » van de verrichtingen en dat die rekening voor de lasten gedebiteerd en voor de winsten zou gecrediteerd worden ».

Deze Overeenkomst heeft kracht van wet verkregen door het Koninklijk besluit van 25 October 1926, genomen ter uitvoering van de wet van 16 Juli van hetzelfde jaar.

Ter uitvoering van deze Overeenkomst, werd tusschen de Regeering en de Nationale Bank, volgens akkoorden bevestigd in datum van 1 December 1926, 29 Maart en 11 April 1927, overeengekomen dat in vorenbedoelde rekening « in het belang zelf van den Staat », een reserve « tegen alle risico » zou worden aangelegd ; daaronder werden uitdrukkelijk begrepen « buitengewone gebeurtenissen als daar zijn bij voorbeeld een oorlog, een economische wereldcrisis, . . . een inwendige ommekeer op een om het even welke van de thans op goudbasis werkende markten, enz. ».

Krachtens deze overeenkomsten draagt de Staat, die de winsten van de beleggingen geniet, er de lasten van en onder meer het risico van den wisselkoers waaronder men meer bijzonderlijk het schorsen voorzien heeft van de convertibiliteit op een plaats die tot dan toe in goud betaalde.

Feitelijk bedroegen de aan den Staat aangekomen winsten, sedert de overeenkomst van 18 October 1926 meer dan 425.000.000 frank (vier honderd vijf en twintig millioen). Wat het risico van den wisselkoers betreft, heeft de Staat het des te beter kunnen op zich nemen, daar hij gedekt was door het feit dat zijn buitenlandsche schuld, in de voornaamste deviezen die ten aanzien van de beleggingen in aanmerking te nemen waren, aanzienlijk en meteen van dien aard was dat zij tegen het beschouwd risico volkomen opwoog.

Op datum van 21 September 1931, toen de goudconvertibilitiet van het pond sterling, tijdelijk geschorst werd, bedroeg de portefeuille van de productieve deviezen ten bate van den Staat en waarover hierboven sprake, behoudens andere goud-deviezen, £ 12.683,777 (twaalf millioen zes honderd drie en tachtig duizend zeven honderd zeven en zeventig pond sterling).

Onder deze voorwaarden en ten einde aan de bestaande overeenkomsten uitwerking te geven in termen die geen twijfel laten bestaan over de waarborgen welke de nationale devies omringen, is de meest rationeele oplossing welke zich voordoet de volgende :

1° Verder in de schrifturen en toestanden der Bank het bezit aan ponden sterling boeken tegen den prijs van aankoop, gezien een eventueel verschil van wisselkoers door vorenstaande overeenkomsten gedekt wordt.

2° Voor het eventueel verschil tusschen dezen prijs en den voet waartegen het pond zou gestabiliseerd worden er de amortisatie van verzekeren door de intresten welke het bezit aan

ponden sterling verder op zal brengen, maar die vanzelfsprekend slechts na het weer samenstellen van het kapitaal beschikbaar zijn.

Deze oplossing verzekert meteen de veiligheid van den houder van bankbiljetten en de belangen van den Staat, die de amortisatie zal verzekeren zonder zijn toekomstige begrootingen te compromitteeren.

Bij gevolg hebben de partijen ter uitvoering van de vorige akkoorden, volgende Overeenkomst gesloten.

ARTIKEL ÉÉN. — Ter toepassing van de overeenkomsten van 25 October 1926, 1 December 1926, 29 Maart-11 April 1927, zullen de ten bate van den Staat rentende deviezen ten bedrage van £ 12,683.777 (1) (twaalf millioen zes honderd drie en tachtig duizend zeven honderd zeven en zeventig pond sterling) en waarvan het risico van den wisselkoers te zijnen laste valt, in de toestanden en schrifturen van de Bank tegen den prijs van verkrijging worden gehandhaafd.

ART. 2. — Ten einde het eventueel verschil tusschen dezen prijs en den voet waartegen de Engelsche devies later zou gestabiliseerd worden te amortiseeren, zullen de bij artikel één bedoelde ponden sterling, alsmede de daardoor opgebrachte interesten op een speciale rekening worden gestort welke met ingang van 21 September 1931, tegen samengestelden intrest werken zal. Deze storting zal ophouden :

a) Zoo het pond terug tot muntpari komt;

b) Wanneer de uitkomst van die rekening zal opwegen tegen de wisselkoersdepreciatie.

De Bank zal het beheer van deze portefeuille verzekeren en zorgen voor de vernieuwingen en wederbeleggingen in deviezen volgens de van kracht zijnde overeenkomsten.

Aldus opgemaakt te Brussel, op 23 September 1931, in duplo, waarbij elke partij verklaart haar exemplaar te hebben afgehaald.

NATIONALE BANK VAN BELGIË :

De Directeur wd. Secretaris,
(*get.*) TILMONT.

De Gouverneur,
(*get.*) LOUIS FRANCK.

De Minister van Financiën,
(*get.*) Bon M. HOUTART.

(1) Voorloopig cijfer, waarbij geen rekening gehouden wordt met het herdisconto. Het eindcijfer, vermeld in de Overeenkomst van 19 Februari 1932, is £ 12,643,079-18-4.

BLADWIJZER

VERSLAG VAN DEN GOUVERNEUR	bladzijde	5
Algemeene toestand	»	5
Munt en wissel	»	6
Discontopolitiek	»	10
Terugbetaling van het saldo der Staatsschuld. — Effectenmarkt	»	11
Bedrijvigheid van het Land op Nijverheids- Handels- en Landbouwgebied	»	13
Bankwezen. — Onze Kolonie	»	19
Besluit	»	20
Kapitaal. — Rentestand. — Disconto	»	21
Geweigerde handelseffecten. — Disconto-opbrengst	»	23
Portefeuille effecten op België en op het buitenland. — Inning van de effecten	»	24
Te verzilveren goederen. — Voorschotten op Staatspapieren	»	26
Beweging der kasgelden	»	27
Loopende rekeningen	»	28
Verrekeningskamers (Clearing). — Thesaurie	»	29
Algemeene Spaar- en Lijfrentkas. — Accreditieven. — Verplaatste checks	»	31
Allerlei deposito's. — Bankgebouwen. — Materieel en meubilair. — Delging gebouwen, materieel en meubilair. — Voorraad papier voor het drukken van de bankbiljetten en voor ander drukwerk	»	32
Borgstellingen. — Publieke fondsen	»	33
Bankbiljetten	»	34
Balans van passief-en actief. — Algemeene beweging. — Bedrijfskosten	»	35
Rekening der Reserve. — Deel en ontvangsten der Thesaurie	»	36
Bijhuis te Antwerpen. — Discontokantoren	»	37
VERSLAG VAN HET COLLEGE DER CENSOREN	»	39

BIJLAGEN

A. — Balans op 25 Juni 1931.
» op 25 December 1931.

B. — Samenvatting der Winst-en Verliesrekening van 26 December 1930 tot 25 Juni 1931.
Samenvatting der Winst-en Verliesrekening van 26 Juni tot 25 December 1931.

C. — Tabel met de beweging der handelingen in 1931.

D. — Uittreksel uit de weekstaten verschenen in het Belgisch Staatsblad in 1931.

E. — Beweging onder de verrichtingen per agentschap in den loop van 1931.

F.-G. — Koers van de vreemde deviezen, te Brussel, in 1931.

H. — Verrichtingen der verrekeningskamers (Claering) in 1931.

I. — Overeenkomsten en wetsvoorstel aangaande het pondenbezit van de Bank.

DRUKKERIJ
der Nationale Bank van België
4, Bankstraat, Brussel

Algem. opzichter : P. AUSSEMS
15, J.-G. Eggerickxstraat, St-Pieters-Woluwe